

Поверніть належну пільгу!

ПОКИ ЧИНОВНИКИ ВИРІШУЮТЬ, ЯК ПРОВІДИТИ АТЕСТАЦІЮ РОБОЧИХ МІСЦЬ, У ЧОРНОБИЛЬЦІВ НЕ ПРИЙМАЮТЬ ДОКУМЕНТИ НА СПЕЦПЕНСІЮ

5 РОКІВ ПИТАННЯ НЕ ВИРІШУЄТЬСЯ

.07

ІСТОРІЯ

Пам'ятна дошка першої профспілки

195 років тому у Львові виникла перша первинка

.06

НА ЧАСІ

СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ. МІЖНАРОДНА МІГРАЦІЯ

.11

КОНСУЛЬТАЦІЇ

Контрактна форма трудового договору та умови його розірвання

.12

№ 6 (676) | 07.02.2013

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua

КОРОТКО

ВІЗИТ | Делегація Федерації професійних спілок України на чолі з Головою ФПУ Юрієм Куликом бере участь у роботі 51-ї сесії Комісії соціального розвитку Економічної і соціальної ради ООН (ЕКОСОП), що проходить у Нью-Йорку (США).

ЗАСІДАННЯ | 1 лютого відбулося засідання розширеної колегії Міністерства соціальної політики України, на якому було презентовано стратегічні напрямки його роботи в соціальній сфері. Участь у засіданні взяв заступник Голови ФПУ, член колегії Сергій Кондрюк. **.03**

АПСВ | Голова ФПУ Юрій Кулик провів зустріч із групою студентів АПСВ, які проходили виробничу практику в структурних підрозділах апарату ФПУ. **.03**

ТЕМА НОМЕРА | ЧИ МОЖНА ЇЗДИТИ ШВИДШЕ?

ШВИДКА, ЩЕ ШВИДША

Топ-тема першого місяця року очікувано торкнулася буквально кожного українця. Йдеться про реформування служби швидкої і невідкладної медичної допомоги, яке стартувало в країні з першого січня, відколи запровадив Закон «Про екстрену медичну допомогу». Єдине, що збагнули пересічні українці з нового документа, так це те, що відтепер «швидка» доїжджатиме до пацієнта за 10 хвилин у місті і за 20 – у сільській місцевості. Що криється за цими показниками і в чому головна суть реформи, аналізували «Профспілкові вісті».

.08

ВІЗИТ | ЕКОСОП

ДЕЛЕГАЦІЯ ФПУ ВЗЯЛА УЧАСТЬ У ФОРУМІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

5 лютого делегація ФПУ на чолі з Головою ФПУ Юрієм Куликом взяла участь у Форумі громадянського суспільства, який відбувся у штаб-квартирі ООН (Нью-Йорк, США) за сприяння Фонду ім. Ф. Еберта, інформує Департамент міжнародної роботи ФПУ.

Форум передував 51-й сесії Комісії соціального розвитку Економічної і соціальної ради ООН (ЕКОСОП), яка розпочала свою роботу 6 лютого.

Федерація профспілок України взяла активну участь у підготовці рекомендацій Генеральній Асамблеї ООН та їх обговоренні під час форуму. **.02**

Світлана Демидова: «У Росії діє багаторівнева система профнавчання» **.05**

ЯК ПОЛІПШИТИ НАШУ ГАЗЕТУ?
додатуйтеся до обговорення на нашому сайті www.psv.org.ua

ПРИВІТАННЯ

З ЮВІЛЕЄМ!

Федерация профспілок України вітає Григорія Васильовича Осового – заступника Голови ФПУ з 65-річчям.

Зичимо ювіляру міцного здоров'я, добра, щастя, благополуччя і нових вагомих здобутків у справі захисту прав членів профспілок.

Профспілка робітників морського транспорту України вітає Григорія Васильовича Осового, заступника Голови ФПУ, з ювілеєм – 65-річчям з дня народження! Ювілейну дату Григорій Осовий відзначає на вершині своїх професійних досягнень. Колеги знають Григорія Васильовича як принципову людину, готову взяти на себе високу відповідальність і не помилитися.

Бажаємо Григорію Васильовичу міцного здоров'я, добра і процвітання, ширих друзів і надійних соратників. Нехай його подальше життя відкриває нові горизонти і приносить успіх, буде сповненим цікавих задумів і звершень, щедрим на добро, любов і щастя.

Михайло КІРЕЄВ,

голова Профспілки робітників морського транспорту України

АНОНС

ЗАМОВЛЯЙТЕ ДОДАТКОВО «БІБЛІОТЕЧКУ ГОЛОВИ ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ» № 1–2/2013 «ПРО НОВІ НОРМАТИВНІ АКТИ, ЩО РЕГЛАМЕНТУЮТЬ ДОКУМЕНТУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ІНФОРМАЦІЇ (ДОПОВНЕННЯ ДО РЕКОМЕНДАЦІЙ З ПИТАНЬ ДІЛОВОДСТВА В ПЕРВИННІЙ ПРОФСПІЛКОВІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ)»

У цьому номері «Бібліотеки» ви матимете змогу ознайомитися із новою інструкцією організації діловодства та коментарем до нового Переліку типових документів, що створюються під час діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, інших установ, підприємств та організацій. У «Бібліотеці» подається примірна номенклатура справ первинної профспілкової організації; ви можете дізнатися, як правильно скласти номенклатуру справ, зробити експертизу цінності документів і підготувати справи до зберігання та використання; як пра-

вильно скласти службовий документ, оформити протокол і постанову профспілкових зборів, засідань профкому, як виготовити печатки та бланки. Додатковий наклад «Бібліотеки» № 1–2/2013 можна замовити до 15 лютого 2013 року за адресою: 01012, м. Київ, майдан Незалежності, 2, підприємство «Профінформ» ФПУ або за тел./факсом: (044) 277-24-30, e-mail: profvisti@ukr.net. Мінімальна кількість замовлень – 10 примірників. Вартість одного примірника самовивозом – 13,00 грн, з пересилкою – 14,60 грн.

«ПРОФІНФОРМ» ФПУ

ОГОЛОШЕННЯ

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ПРОФСПІЛКИ АВІАПРАЦІВНИКІВ УКРАЇНИ ПОВІДОМЛЯЄ, що за порушення вимог Статуту Професійної спілки авіапрацівників України та постанови пленуму Центрального комітету профспілки рішенням президії ЦК профспілки 13.12.2013 було знято з обслуговування і виключено з обліку наступні організаційні ланки Профспілки авіапрацівників України: «Первинна профспілкова організація працівників авіакомпанії «Міжнародні авіалінії України» та «Первинна профспілкова організація державного підприємства «Міжнародний аеропорт «Бориспіль».

ВІЗИТ | ЕКОСОР

ДЕЛЕГАЦІЯ ФПУ ВЗЯЛА УЧАСТЬ У ФОРУМІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

(Закінчення. Початок на стор. 1)

Цими рекомендаціями, зокрема, передбачено:

– піклуватися про загальне благо за допомогою механізмів, які сприяють розширенню участі всіх громадян на місцевому та національному рівнях у соціальному, політичному та економічному житті суспільства;

– працювати над реалізацією Рекомендації МОП № 202 та встановити національний мінімальний рівень соціального захисту як ефективний засіб розширення прав і можливостей людей, подолання бідності й нерівності;

– працювати над реалізацією нещодавно прийнятих Керівних принципів щодо крайньої бідності та прав людини;

– сприяти розширенню правових можливостей усіх людей, насамперед тих, що живуть в умовах крайньої бідності, забезпечивши їм доступ до правосуддя, права власності й охорони праці. Суттєве значення на цьому шляху також мають реєстрація народження та надання документів, що посвідчують особу;

– працювати над реалізацією програми гідної праці МОП і Глобального пакту про робочі місця для стимулювання і забезпечення повної зайнятості та доходів;

– рішуче ліквідувати нераціональні структури виробництва,

споживання і використання ресурсів у суспільстві;

– ініціювати перехід на низьковуглецеві джерела енергії, пов'язані із зеленим споживанням, сприяти використанню енергозберігаючих технологій;

– забезпечити офіційну і неофіційну освіту для всіх упродовж усього життя, щоб дати людям можливість стати рушійною силою змін у житті суспільства в процесі реалізації своїх прав. Крім того, громадянам повинні бути гарантовані вибір і контроль над рішеннями, які стосуються їхніх прав та добробуту;

– розробити державну політику, спрямовану на використання і розвиток інформаційних та комунікаційних технологій шляхом розвитку технологічної інфраструктури та недискримінаційного громад-

ського доступу як конкретного засобу розширення прав і повноважень суспільства;

– працювати над пошуком інноваційних джерел фінансування для розвитку, зокрема ввести податок на фінансові операції, створити Глобальний фонд соціального захисту і скоротити військові витрати.

Рекомендації форуму було ухвалено в перший день роботи 51-ї сесії Комісії соціального розвитку. Цього ж дня делегація ФПУ провела зустріч із Надзвичайним і Повноважним Послом, Постійним представником України при ООН Ю.А. Сергеевим. Під час зустрічі співрозмовники обговорили питання активізації діяльності ФПУ на рівні установ ООН та розвитку співпраці ФПУ з представництвом України при міжнародних організаціях.

РІШЕННЯ УРЯДУ | ПОЗИЦІЯ ПРОФСПІЛОК

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ВЛАСНИКІВ ЕЛЕКТРОМЕТАЛУРГІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ – ПІД ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ

Спільний представницький орган всеукраїнських об'єднань профспілок (СПО) розглянув та підтримав проект постанови Кабміну «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2012 року № 912», а також уніс низку пропозицій.

Як повідомив перший заступник голови СПО об'єднань профспілок, заступник Голови Федерації профспілок України Григорій Осовий, ця постанова була прийнята на засіданні уряду 30 січня. «Профспілки багато зробили для того, щоб Кабінет Міністрів та електрометалургійні підприємства підписали Меморандум про порозуміння, – підкреслив він. – Вважаємо, що цей документ сприятиме врегулюванню економічних та соціальних проблем, які були причиною протестних акцій в

гірничо-металургійному комплексі, а також забезпеченню стабільної роботи електрометалургійних підприємств та соціальних гарантій їх працівників».

Виступаючи на засіданні Кабінету Міністрів, Григорій Осовий запропонував низку доповнень до проекту постанови щодо соціальних гарантій та громадського контролю за виконанням власниками підприємств їх зобов'язань. Прем'єр-міністр України Микола Азаров погодився з пропозиціями профспілкової сторони, доручивши відповідно доопрацювати проект меморандуму. Ці пропозиції також отримав у письмовій формі міністр економічного розвитку і торгівлі України.

Пропозиції профспілок стосувалися, зокрема, абзацу 9 тексту меморандуму щодо зобов'язань підприємств, який пропонується доповнити наступним чином: «забезпечення соціальних гарантій для працівників відповідно до умов колективних договорів з профспілковими організаціями». А також абзац 22 після слів «протягом місяця погодити з Міністерством» доповнити

словами «та профспілковими організаціями підприємств» (далі за текстом стосовно повнення робочих місць, рівня заробітної плати та звітів про їх виконання).

Водночас із метою забезпечення громадського контролю з боку СПО об'єднань профспілок за виконанням власником соціальних зобов'язань запропоновано ввести до складу Міжвідомчої комісії з вивчення проблемних питань, пов'язаних із діяльністю електрометалургійних підприємств, голову ЦК профспілки металургів і гірників Володимира Казаченка.

АПСВ | ПРАКТИЧНА РОБОТА

ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

(Закінчення. Початок на стор. 1)

У ході зустрічі, у якій також взяли участь заступник Голови ФПУ Сергій Українець, керівники департаментів правового захисту й розвитку профспілкового руху, відбулося обговорення результатів проходження практики та підбито її підсумки, інформує департамент правового захисту апарату ФПУ.

Голова ФПУ поінформував студентів про наміри Федерації продовжувати співпрацю з Академією і готовність керівництва ФПУ та працівників її апарату

брати активну участь у підготовці молодих кадрів, поглибленні їх теоретичних знань та набутті навичок практичної роботи.

У свою чергу, студенти розповіли про свої враження від роботи у структурних підрозділах апарату ФПУ, зокрема про участь у судових процесах і підготовці окремих документів, про участь у підсумковому тренінгу, який організував для них департамент правового захисту, про нові знання, яких вони набули, а також подякували за чуйне та уважне ставлення до них працівників апарату ФПУ.

КОРОТКО

УРЯД | Голова СПО об'єднань профспілок Юрій Кулик надіслав Уряду пропозиції щодо пріоритетних цілей і завдань, які, на думку профспілок, необхідно включити у Програму діяльності Кабінету Міністрів України на 2013 рік як такі, що допоможуть вирішити актуальні соціально-економічні проблеми. Зазначені пропозиції стосуються підвищення соціальних стандартів і гарантій, продуктивної зайнятості, розвитку виробництва, забезпечення охорони праці, розв'язання низки проблем соціального характеру, інформує департамент бюджетної політики та соціального захисту апарату ФПУ. Передбачається, що вищезазначений документ буде розглянуто під час засідання Комітету з економічних реформ при Президентові України у третій декаді лютого ц. р.

ОХОРОНА ПРАЦІ | За інформацією департаменту охорони праці апарату ФПУ, Федерація професійних спілок України оцінює сучасний стан охорони праці в Україні як критичний. Це підтверджується даними державної статистичної звітності, науковими дослідженнями Інституту праці АМН України й матеріалами членських організацій ФПУ про незадовільні умови праці; високу захворюваність працюючого населення; значні показники виробничого травматизму; явно недостатнє фінансування заходів і засобів з охорони праці; неповне виконання та недостатню ефективність державної політики у сфері охорони праці та здоров'я працівників.

УВАГА | З нагоди відзначення Всесвітнього дня соціальної справедливості Профспілка працівників АПК України організує громадську приймальню з правових питань і запрошує всіх охочих безкоштовно отримати фахову юридичну допомогу. Громадська приймальня працюватиме 20 лютого 2013 року з 10.00 до 16.00, кабінет № 754 Федерації профспілок України. Юридичну допомогу надаватиме фахівець Адвокатської агенції «Дідурки і партнери» Людмила Іванівна Дідурка.

ЗАСІДАННЯ | РОЗШИРЕНА КОЛЕГІЯ

МІНСОЦПОЛІТИКИ МАЄ ПОСИЛИТИ ВЗАЄМОДІЮ З ГРОМАДСЬКІСТЮ ТА СОЦІАЛЬНИМИ ПАРТНЕРАМИ

(Закінчення. Початок на стор. 1)

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ, у своєму виступі Сергій Кондрюк зазначив, що профспілки, підтримуючи ініціативу Мінсоцполітики підготувати проєкт Концепції соціального розвитку держави на 2013–2023 роки, не тільки проводять громадську діагностику зон соціальної справедливості, що мають бути вирішені за допомогою Концепції, а вже сьогодні готують пропозиції для комплексного розв'язання цих проблем.

Заступник Голови ФПУ акцентував увагу членів Колегії на кричущих проблемах у сфері зайнятості: «Український ринок праці деградує, а трудовий потенціал у країні вже багато років «роз'їдає корозія». Це потребує не фрагментарно, а системного підходу задля вирішення базової проблеми – поширення легальної зайнятості в Україні».

Представник профспілок запропонував наступне засідання Колегії присвятити стану та перспективам

розвитку українського ринку праці на основі подолання дефіциту гідної праці.

Також у роботі Колегії взяли участь заступник Голови ФПУ Григорій Осовий і голова Профспілки працівників державних установ України Тетяна Нікітіна, яка у своєму виступі звернула увагу на несправедливе ставлення держави до оплати праці працівників бюджетної сфери, зокрема працівників органів державного управління. Вона внесла пропозицію створити робочу групу, яка могла б запропонувати конкретні заходи для поетапного забезпечення виконання закону України про державну службу.

У своєму виступі міністр соціальної політи-

ки Наталія Королевська представила стратегічні напрями роботи, що містяться у Трирічному плані дій міністерства.

«На соціальний захист громадян у 2013 році буде спрямовано майже 370 мільярдів гривень, що становить понад 25% ВВП країни. Проте не можна стверджувати, що ці кошти повністю використовуються ефективно, а соціальний захист отримують справді ті, хто його потребує. Задля досягнення соціальної справедливості в країні ми маємо скоординувати всі наші ресурси, можливості та зусилля. Органи соціального захисту виконавчої влади й місцевого самоврядування всіх рівнів, наші соціальні партнери – профспілки та роботодавці, а також громадські – усі мають діяти спільно», – підсумувала Наталія Королевська.

370
МЛРД ГРН
БУДЕ СПРЯ-
МОВАНО НА
СОЦЗАХИСТ
ГРОМАДЯН У
2013 РОЦІ

У ТБІЛІСІ СТРАЙКУЮТЬ ВОДІЇ МАРШРУТОК

Протестувальники вимагають зниження щоденного податку, який вони сплачують роботодавцям. Ця сума сягає 25 доларів. До того ж водії зобов'язані самостійно забезпечувати себе паливом і ремонтувати машини. Страйкувальники зазначають, що в таких умовах робо-

ти у них майже не залишається коштів. Найчастіше заробіток виявляється мізерним і становить усього лише кілька доларів. Тбіліська мерія запропонувала своє посередництво у розв'язанні проблеми. Зустріч між водіями та компанією в муніципалітеті трива-

ла понад двох годин, однак виявилася марною. Безстроковий страйк водіїв триває. Страйкувальники попереджають, що акція може стати набагато масштабнішою: протести мають намір підтримати водії великих автобусів і громадського транспорту столиці.

26% – РІВЕНЬ БЕЗРОБІТТЯ В ІСПАНІЇ

У 2012 році кількість безробітних в Іспанії сягнула 5 млн 965 тис. 400 осіб, або 26,02%. Це рекордний історичний максимум. За даними Національного інституту статистики, минулого року кількість безробітних збільшилася на 850 тис. 500 осіб, а кількість працездатного населення зменшилася на 158 тис. 700 осіб. У Каталонії рівень безробіття досяг позначки 23,94%. Із працездатного населення регіону понад 886 тисяч не мають роботи. Серед молодих людей до 25

років рівень безробіття становить 55,13%, а серед молоді у віці 16–19 років – 74%. Разом із тим у 2012 році на 63 тис. 700 осіб зросла зайнятість у сільськогосподарському секторі. Тим часом сектор послуг втратив у цей період 305 тис. робочих місць, будівельна галузь – 62 тис. 900, промисловість – 58 500 осіб. Кількість тих, хто працює неповний робочий день, зростає на 15,3%, а кількість працівників, які зайняті повний робочий день, зменшилася майже на 474 тисячі осіб.

СУД ЗАХИСТИВ ПРАВО ПІЛОТІВ НА ВІДПУСТКИ

Верховний суд Росії на засіданні 30 січня захистив право працівників «Аерофлоту» на додаткову відпустку, яка має розраховуватися в календарних, а не робочих днях. У вересні минулого року авіаперевізник звернувся до Верховного суду із проханням скасувати наказ Міністерства цивільної авіації СРСР від 13.03.1986 № 50 «Про додаткові відпустки льотному складу за роботу в особливих умовах». Представники найбільшого російського авіаперевізника вказали, що прописані в наказі правила застаріли й суперечать Трудовому кодексу. Згідно з наказом пілоти мають право на додаткову відпустку терміном від 12 до 36 робочих днів залежно від нальоту. Проте у Трудовому кодексі зазначено, що додаткові відпустки розраховуються в календарних днях, а їх три-

валість встановлює роботодавець. Представники «Аерофлоту» зауважили, що загальна відпустка пілотів становить близько 70 робочих днів. Це більше, ніж, прикладом, відпочивають пілоти Lufthansa (48 днів). При цьому компанія поскаржилася на труднощі, що виникають через брак кадрів «у зв'язку з тривалими відпустками». У свою чергу, Мінтранс заявив, що не заперечує проти розрахунку додаткової відпустки в календарних, а не робочих днях. Однак його представники в ході слухань зазначили, що в Росії, крім «Аерофлоту», працюють також інші авіакомпанії, і у разі скасування наказу їхні пілоти можуть залишитися без додаткових відпусток. Мінпраці підтримало позицію Мінтрансу, вказавши, що доводи «Аерофлоту» про дефіцит льотного складу значення не мають.

КОРОТКО

БЕЛЬГІЯ | У Брюсселі відбулася акція протесту таксистів, які заблокували рух транспорту по кільцевих бульварах міста. У ній узяли участь близько 500 водіїв. Профспілки таксистів вимагали скасування запровадженого урядом статуту, створення резервованих для таксі стоянок, регіонального податку на таксі, створення служби безпеки для таксистів і заявляють про незаконну конкуренцію з боку таксі з передмість.

ФРАНЦІЯ | Апеляційний суд Парижа призупинив дію плану реструктуризації, який ухвалив французький автовиробник PSA Peugeot Citroen. У липні 2012 року Peugeot Citroen офіційно оголосила про намір скоротити 8000 робочих місць у рамках плану реструктуризації. Його скасування вимагає профспілка працівників Faurecia – виробника комплектуючих виробів для автомобілів, яка є одним із постачальників і «дочкою» Peugeot Citroen. Працівники занепокоєні тим, що скорочення можуть позначитися на кількості робочих місць у Faurecia.

ГРЕЦІЯ | Поліція застосувала силу та слезозойний газ проти активістів комуністичної профспілки ПАМЕ, які захопили кабінет міністра праці та соціального захисту Яніса Вруціса. Близько 40 осіб увірвалися в будівлю і, скандуючи гасла проти запровадження змін у системі страхування, захопили офіс міністра. Акцію спричинила заява Вруціса про необхідність реформування пенсійної системи.

ЄВРОПА | Три профспілкові організації співробітників штаб-квартири Євросоюзу закликали до проведення страйку. Вони виступають проти намірів скоротити адміністративно-фінансові витрати ЄС на близько 15 млрд євро. Страйк планують розпочати до саміту Європейського Союзу в Брюсселі.

РОСІЯ

ВІДБУЛОСЯ ЗАСІДАННЯ ВИКОНКОМУ ФНПР

Під час наради розглядалися питання виконання у 2012 році чинної Генеральної угоди та підготовки її концепції на новий період, а також подальший розвиток кадрового потенціалу профспілок. Вів засідання голова Федерації незалежних профспілок Росії Михайло Шмаков.

Під час обговорення інформації про виконання Генеральної угоди між загальноросійськими об'єднаннями профспілок, загальноросійськими об'єднаннями роботодавців та Урядом РФ у 2011–2013 роках були зазначені істотні результати дій сторін щодо її реалізації. Зокрема, зросла ефективність роботи російської тристоронньої комісії та посилено контроль за виконанням прийнятих рішень.

Термін дії чинної Генугоди завершується у 2013 році. Нині ініційовано початок переговорного процесу з підготовки та укладення наступної угоди. Під час її розроблення профспілки мають намір усі свої зусилля спрямувати на забезпечення максимального врахування інтересів працівників у новому документі.

Обговорюючи заходи щодо подальшого розвитку кадрового потенціалу

профспілок, зазначалося, що більшість членських організацій сформували резерв кадрів на посади керівників. Це забезпечить зростання ефективності виконання основних завдань, що стоять перед ФНПР. Одним із напрямів вдосконалення кадрової політики профспілки вважають системну підготовку та формування резерву молодих профспілкових працівників. У зв'язку з цим виконком ухвалив рішення провести Всеросійську молодіжну школу профспілок ФНПР «Стратегічний резерв–2013». До 31 серпня пройдуть регіональний та окружний етапи цього проекту. А у жовтні відбудеться федеральний етап.

Виконком Федерації незалежних профспілок Росії також ухвалив низку постанов, серед яких, зокрема, про проведення фотоконкурсу ФНПР «Олімпіада для всіх».

КАЗАХСТАН

АБЕЛЬГАЗИ КУСАЙНОВ ОЧОЛИВ ПРОФСПІЛКИ

НА ЗАСІДАННІ ГЕНЕРАЛЬНОЇ РАДИ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК РЕСПУБЛІКИ КАЗАХСТАН, що відбулося 28 січня в Астані, голову Федерації Сябєку Мукашеву було звільнено із обійманого по-

сади за власним проханням. Генрада подякувала С. Мукашеву за довготривалу плідну роботу на цій посаді. Члени Генеральної ради – керівники членських організацій Федерації та

представники галузевих профоб'єднань обрали нового керівника Федерації. Ним став Абельгази Кусаїнов, який останнім часом обіймав посаду акима Карагандинської області.

РОЗМОВА ІЗ СВІТЛАНОЮ ДЕМИДОВОЮ, КЕРІВНИКОМ ЦЕНТРУ РОЗВИТКУ ПРОФСПІЛКОВОЇ ОСВІТИ АПСВ ФНПР

Тетяна РУБАН
«ПВ»

— Світлано Євгенівно, хто сьогодні представляє систему профспілкової освіти в Росії?

— Система профспілкової освіти в Росії є досить розгалуженою. На базі Федерації незалежних профспілок Росії (ФНПР) діють два вищих навчальних заклади: це Академія праці та соціальних відносин (АПСВ) у Москві та Гуманітарний університет профспілок у Санкт-Петербурзі. Також на території країни є 40 регіональних навчальних центрів профспілок. Власний навчальний центр створено при профспілці працівників агропромислового комплексу. Крім того, АПСВ і Гуманітарний університет мають низку філіалів.

— Як формується система цільової підготовки в навчальних закладах профспілок?

— Цільова робота відбувається за кількома напрямками. Враховуючи те, що у нас існують два види членських організацій, Інститут розвитку профспілкового руху є координуючим і методичним центром у системі профспілкової освіти. До наших завдань, зокрема, входить розробка нових програм, їхня апробація. Це один напрям на базі Інституту розвитку профспілкового руху.

Ми також реалізуємо короткострокові програми (40 годин) та 72-годинні програми профнавчання, перепідготовки додатково до вищої освіти (понад 1000 годин) із присвоєнням кваліфікації «менеджер у соціально-трудовій сфері». Ці програми значною мірою орієнтовані на кадрових профспілкових працівників, на резерв керівників членських організацій.

З іншого боку, в більшості регіонів федерації профспілок формують замовлення для навчальних центрів, визначають категорії профспілкових працівників, які повинні пройти навчання (це і вперше обрані, і члени молодіжних рад, і інші категорії слухачів), обирають відповідні програми. Це багатоступеня та багатоступеня система підготовки профкадрів.

За статистичними даними, в 2012 році різними формами профспілкового навчання були охоплені 1,2 млн профактивістів, з яких близько 1 млн пройшли навчання в центрах, частина навчалася на місцях, у членських організаціях.

— Які програми є базовими в навчанні, і на яких дисциплінах робиться особливий наголос при підготовці профспілкових кадрів?

— Вимоги постійно змінюються. Ми намагаємося відповідати тим завданням, які визначає Федерація незалежних профспілок Росії. Існує низка програм, які розроблялися на

У Росії діє багаторівнева система профнавчання

замовлення виконавчого комітету ФНПР. Зокрема, наші фахівці розробили програму медіації в сфері трудових прав і відносин, запровадження якої потребувало чималих зусиль через відсутність відповідного законодавства. Сьогодні програму медіації почали освоювати регіональні навчальні центри профспілок.

Важливими є питання, пов'язані із залученням профспілкових керівників до створення нових членських організацій. На перший план висуваються проблеми, пов'язані з модернізацією профспілкового руху, організаційним зміцненням. Тобто періодично ми визначаємо ті пріоритети діяльності профспілок, які потребують «підкріплення» освітніми програмами навчання профспілкових кадрів, профспілкового активу.

Існує великий проект підготовки резерву на посади керівників членських організацій ФНПР. У 2008–2010 роках було апробовано такий підхід. Претенденти на посади пройшли психологічне тестування, за результатами якого наші фахівці підготували психологічний портрет кожного з них. Потім вони пройшли відповідне навчання за програмами професійної перепідготовки.

У 2012 році ми з новим складом резерву розпочали подібну роботу. Наш попередній досвід показав, що люди, які пройшли перепідготовку, є більш затребуваними.

— Який відсоток серед студентів становить молодь, що висловила бажання працювати в профспілках?

— За статистичними даними ФНПР, 30% членів профспілок

— це молоді люди. І серед профспілкових активістів, членів виборних профспілкових органів близько 25% молоді. І ми все більше бачимо молоді обличчя на профспілковій роботі. Скажімо, якщо серед першої хвилі резерву (150 осіб) молодих людей віком до 35 років було всього 15, то вже сьогодні цей показник збільшився до 35%.

— Хто проводить навчання в профцентрах? Чи залучаєте до навчального процесу закордонних викладачів?

— В Інституті розвитку профспілок АПСВ майже відсутня практика запрошення закордонних колег-викладачів. Наші галузеві профспілки та територіальні профоб'єднання за своїми міжнародними контактами мають відповідні напрями співпраці й освітні програми. Північно-західні території нашої країни, а також міста Ростов, Великий Новгород мають відповідні контакти із скандинавськими профспілками. У них є цікаві освітні програми.

Зокрема, німецька профспілка «П-метал» співпрацює з російською профспілкою працівників гірничо-металургійного комплексу, з машинобудівниками. І там теж є цікаві освітні проекти, що користуються попитом серед профспілкового активу.

Що ж стосується Інституту розвитку профспілок АПСВ, то ми намагаємося насамперед використовувати викладацький потенціал самої академії. До того ж, у нас є великий заїгн профспілкових викладачів, серед яких ті, що навчалися за спільними міжнародними проектами Міжнародної організації праці, опанували сучасні освітні технології, будучи профспілковими практиками, працюючи в системі профспілок.

І цей досвід викладачів є досить результативним. Більш того, наш останній спільний з МОП проект із проблеми ВЛ/СНДу в сфері праці показав, що експертна група, сформована при Інституті профспілок для того, аби реалізувати даний проект, виявилася досить кваліфікованою і заслужила схвальні оцінки закордонних колег. А це говорить про те, що наші викладачі — люди творчі, швидко переймають інформацію і, маючи гарну психологічну підготовку, створюють методичні прийоми. І, як результат, з'являються нові оригінальні програми, заняття.

Звичайно, нам було б цікаво співпрацювати із закордонними викладачами. Але на сьогодні це сфера діяльності міжнародних практик у профспілковому русі.

— Які нагальні проблеми існують в профспілковій освіті вашої країни? Як вони вирішуються?

— Одне з головних проблем є те, що членські організації часто неспроможні забезпечити системну підготовку профспілкових кадрів. Тим більше, що наші кадри — це 13 тис. звільнених профспілкових працівників. Вони мають відчувати серйозну відповідальність за те, як вони виконують свої обов'язки, як захищають інтереси спілчан.

У цьому контексті постійно діюча Організаційна комісія при Генеральній раді Федерації незалежних профспілок Росії розглядала питання стосовно кваліфікаційних характеристик профспілкових працівників і їх громадської атестації. Адже не лише довіра членів профспілки має значення, а й вимоги, які по суті формують ці профспілкові кадри.

Інша проблема полягає в недофінансуванні профспілкового навчання. Рішеннями з'їзду, Генеральної ради ФНПР визначено: 6% профспілкового бюджету членських організацій різних рівнів мають спрямовуватися на профспілкову освіту.

На жаль, у повному обсязі ці кошти не використовуються, середньостатистичний показник за ФНПР становить 3%. Хоча може назвати кілька профспілок, які залучають усі 6%. Це профспілка працівників гірничо-металургійного комплексу та профспілка нафтогазпрому. І не тільки тому, що вони найбільш багаті, а й через потужну кадрову політику та активну реалізацію навчальних програм різного рівня.

Будь-які програми потребують організаційних ресурсів, а не лише фінансових. Ми будували міцну систему на базі відповідних документів. Існує концепція формування єдиного освітнього простору. Наші фахівці розробили низку програм, які можна назвати освітніми стандартами для різних рівнів підготовки профспілкових кадрів. Але, на жаль, поширення цих програм відбувається повільними темпами. Хоча вже близько 20 регіонів вивчають їх і направляють на навчання своїх працівників.

— Які Ваші враження від Міжнародної науково-практичної конференції, яка щойно відбулася в Чернівцях?

— Дуже цікавим, на мій погляд, є досвід побудови системи профспілкової освіти в Україні. Хоча проблеми в нас подібні, проте шляхи вирішення їх різні, а це викликає певні суперечності. Під час конференції я мала нагоду обговорити зі своїми українськими колегами питання, які турбують як українські, так і російські профспілки. Приємно, що люди відкрито висловлюються, обговорюють нагальні проблеми, у них є бажання вдосконалити систему профспілкової освіти, розвивати її, робити навчання більш системним.

ПРИКЛАД ДЛЯ НАСЛІДУВАННЯ

ПРОФСПІЛКА –
РОВЕСНИК
ПІДПРИЄМСТВА

Нещодавно державне підприємство «Новатор» відзначило 47-му річницю заснування.

Валерій МАРЦЕНЮК
Хмельницьчина

Увібравши в себе найкращі традиції, колишній флагман Хмельницької «оборонки» на чолі з генеральним директором Анатолієм Вдовиченком живе, розвивається і гордиться вагомими напрацюваннями для майбутнього.

Підприємство – лідер машинобудування в регіоні, тут працює найбільший за чисельністю виробничий колектив міста. Дедалі більшим попитом на вітчизняному ринку користуються прилади обліку енергоспоживання, обладнання для залізничного транспорту, які виготовляє підприємство. Відрадно, що інженери підприємства спільно з науковцями провідних конструкторських бюро розробили нові напрями розвитку апаратури для оснащення літаків. До слова, цю тематику в світі освоїли лише деякі корпорації.

Профсоюзна організація – ровесник підприємства, вона завжди на вістрі часу, намагається вирішувати разом із трудівниками виробничі й соціальні проблеми. Ось уже 12 років поспіль профспілкою очолює Олександр Рижанський. «Завдяки монолітності профспілкових лав, одно-

сті наших думок і помислів ми вистояли у найскрутніші часи й з оптимізмом дивимось у день завтрашній», – говорить Олександр Тимофійович. Солідарні дії адміністрації та профкому регулюються колективним договором і відповідають усім критеріям порядності, взаємної відповідальності за долю колективу і кожного працівника зокрема. На спільних засіданнях адміністрації та профкому щороку, а якщо потрібно – й частіше, оновлюються та затверджуються програми випуску товару, а її асортимент щоразу поповнюється новими виробами, отже, створюються додаткові робочі місця, завантажуються роботою працівники. Відповідно й зростає зарплата, інші соціальні. Завдяки нарощуванню результатів фінансово-господарської діяльності з'явилося більше можливостей предметно вирішувати проблеми соціально-економічного захисту трудівників. Так, на оздоровлення заводчан, їхніх дітей виділяється майже 500 тис. гривень. Уже традиційними стали для підприємства зустрічі працівників із відомими артистами та колективами тощо.

НА СВОЄМУ МІСЦІ

ОХОРОНА ПРАЦІ

Контроль за станом охорони праці на підприємствах – один із важливих напрямів роботи Закарпатської обласної ради профспілок.

Сергій БАРАНЧИКОВ
Закарпаття

Тривалий час цю ділянку роботи успішно очолював головний спеціаліст – технічний інспектор праці Іван Воронич, один із кращих регіональних технічних спеціалістів праці профспілок. За сумлінну працю він отримав Подяку Голови ФПУ, інші відзнаки. Минулого року колеги провели Івана Івановича на заслужений відпочинок. За багаторічну роботу з контролю за дотриманням законодавства про охорону праці профлідера відзначено подякою Закарпат-

ської облпрофради, яку вручив її голова Іван Король. Нині Іван Воронич на громадських засадах як позаштатний технічний інспектор праці активно співпрацює з профспілками краю, а також є заступником голови профкому облпрофради. Посаду технічного інспектора праці в Закарпатській облпрофраді нині обіймає молодий спеціаліст Іван Гуштан, продовжуючи славі традиції династії фахівців з охорони праці, започаткованої Іваном Вороничем. Разом із працівниками Держгірпромнагляду він бере активну участь у розслідуванні нещасних випадків на виробництві, допомагає профспілковим організаціям на місцях вирішувати проблеми охорони праці, надає консультації з цих питань. За консультацією до фахівця звертаються не тільки профспілкові, а й відповідальні керівники структурних підрозділів підприємств, організацій та установ різних галузей.

ВИКАРБУВАНА ІСТОРІЯ

Післяїздрво у Львові запам'ятається громадськості відкриттям пам'ятної дошки, приуроченої до 195-річчя створення першої на теренах України і колишнього СНД профспілкової організації у приватній друкарні поліграфіста австро-німецького походження Корнелія Піллера.

Ольга ЛОБАРЧУК
Львівщина

Голова ФПУ Юрій Кулик, профлідери із Закарпаття, Тернопільщини, Волині, Почесний Консул Австрії у Львові Ярослав Наконечний і Генеральний Консул Республіки Польща у Львові Ярослав Дрозд, делегація профспілковців сусідньої країни, яку очолює голова Всепольського об'єднання профспілок Ян Гуз, своєю присутністю підтвердили важливість цієї події.

Організація мала промовисту назву – «Стоваришування Взаємної допомоги Членів Друкарської справи» і мала на меті, як довели дослідники історії профспілкового руху, захист та допомогу в соціальних та професійних справах. Автори пам'ятної дошки – львівські скульптори Василь і Микола Гурмаки, архітектори Олег Микита, Андрій Лисенко, які за активної допомоги й сприяння генерального директора підприємства «Аргентум», директора кераміко-скульптурної фабрики Петра Червіня дали волю своїй творчій фантазії та професійній майстерності.

Бронзова рельєфна дошка, яку було доручено відкрити докторові історичних наук Роману Бересту та митцю Василю Гурмаці, оригінально вписалася у фронтон старовинного будинку в центрі міста на вулиці Винниченка, 8, де тоді була розташована друкарня.

Впадає у вічі високий мистецький рівень твору львівських митців,

ПАМ'ЯТНА ДОШКА
ПЕРШОЇ ПРОФСПІЛКИ

який передав дух, настрої, цілеспрямованість передових людей свого часу, відданих громадській справі.

Голова ФПУ Юрій Кулик у своєму виступі наголосив: «Пам'ятна дошка свідчить про те, що на цих теренах жили люди, які знали собі ціну, були мужні й горді, і ми маємо бути гідними продовжувачами їхньої справи».

Ян Гуз зауважив: «Де б ми не були: у Брюсселі, Варшаві, Львові, нас майже 200 століть об'єднує захист людей праці, не важливо, чи вони з лопатою, за верстатом, пильним мотом, ми є разом, і ця дошка – історичне підтвердження».

На урочистостях із привітанням виступив і голова Федерації профспілок Черкащини Петро Шевченко, зазначивши, що без активності громадських організацій, серед яких одна з найчисленніших – профспілка, не відбудеться утвердження демократії та громадянського суспільства в молодій державі.

«Майже два століття тому працівники друкарні створили першу профспілку, загалом їх налічувалося понад 2645 осіб, 45 із них об'єдналися у професійну громадську організацію», – розповів голова Об'єднання профспілок Львівщини Роман Дацько. Це була сфера, яка і тоді, й сьогодні – на перехресті культури, виробництва й просвіти. Їх зачин став поштовхом і добрим прикладом освітянам, які на початку 80-х позаминули століття серед

перших на цих теренах створили «Руське педагогічне товариство». Невдовзі вони створили власний статут і переросли в численну «Взаємну поміч галицьких і буковинських учителів і учительок».

Матеріали про перші українські профспілки увійшли до фундаментального дослідження доктора історичних наук, професора Львівського інституту економіки і туризму Романа Береста.

Історія вчительської профспілки Львівщини – за участі її голови Марії Ядейко та заступника Галини Долішньої – знайшла своє відображення в нарисах збірника про галузевий освітянський профрух «Обличчям до людей», що його видано у Києві.

ПЕРЕМОГА!

ШКОЛИ ВРЯТОВАНО

Освітяни й батьки Дрогобича нещодавно провели дві акції протесту проти наміру оптимізації шкіл, за що 27 грудня минулого року проголосувала сесія міської ради депутатів.

Ольга ЛОБАРЧУК
Львівщина

Завдяки єдності й солідарності спільчан, нинішніх профлідерів, досвіду та наполегливості голови міської організації галузевої профспілки Олега Гука, який відчув підтримку пересічних спільчан,

надійне плече голів первинних організацій шкіл Галини Денисюк, Віри Яворської, Галини Химин, правове сприяння, фахові консультації голови обласної галузевої профспілки Марії Ядейко, завідувача відділу соціально-економічного та правового захисту Мар'яна Каліна, юриста Василя Корчинського справедливості возторжествувала: люди праці здобули перемогу, обстоючи свої трудові права та інтереси. Тридцять два (з п'ятдесяти) депутати Дрогобицької міськради, серед яких вісім депутатів-освітян, проголосували за скасування свого рішення № 827, згідно з яким із шести шкіл мали залишити половину, дві з них

мали намір об'єднати в Стебнику. Зі 177 працівників, які поповнили б ряди безробітних в економічно депресивному місті, 105 – досвідчені педагоги. За свідченням батьків, депресія не оминула б не лише працівників, а й їхніх дітей. Доводилося б дістатися до інших шкіл, адаптуватися в нових умовах, учнівських колективах, що негативно позначається на успішності та бажанні вчитися, атмосфері в родині... Хроніка подій і дій профспілок починалася із засідання розширеного активу міської організації, зборів у трудових колективах, ініціативи профлідерів та вироблення спільних вимог, звернення освітян і батьків ЗОШ № 3, 8, 11, 15, 16 та 18. Відбули-

ся конструктивні зустрічі з народним депутатом і депутатами обласної ради, які були присутні на сесії Дрогобицької міськради. Кожному вручили свої вимоги та звернення.

Профлідери також виступали на засіданнях депутатської комісії та колегії міського відділу освіти. У дні, коли проходила сесія органу місцевого самоврядування – 30 та 31 січня, кількості дрогобичан вийшли на акцію протесту до міської Ратуші, 25 делегатів-освітян, вільних на той час від роботи, безпосередньо приїшли на засідання сесії. Присутні визнали їхні вимоги та аргументи переконливими й ухвалили рішення на користь людей праці.

Зона відчуження: поверніть належну пільгу!

Поки в міністерствах розбираються з «теорією», чи проводити атестацію робочого місця у Чорнобильській зоні відчуження та за якими критеріями, на практиці у людей не приймають документи на належну їм пільгову пенсію. Не тому, що працівники не хочуть атестації робочого місця, а тому, що ніхто не знає, як її проводити.

Лілія СОКОЛОВА
Прес-центр Атомпрофспілки

Ось уже протягом п'яти років працівники Чорнобильської зони відчуження намагаються повернути належну їм пільгу, за якою стаж роботи в зоні відчуження зараховувався рік за півтора. Пільгу що було встановлено ще постановою ЦК КПРС, тобто ще за радянських часів. Надалі чинність її було продовжено вже українськими постановами, які для Кабінету Міністрів України готувало Міністерство з надзвичайних ситуацій. Так тривало до 2006 року, коли Міністерство фінансів почало наполягати, аби державну програму, на виконання якої працівники зони відчуження отримували кошти, було передано до тодішнього Міністерства праці та соціальної політики України. Таким чином, це міністерство стало головним розпорядником відповідних бюджетних коштів, й у 2006 році постановою для Кабінету Міністрів розробляла вже не МНС, а Мінпраці. Тоді й було вилучено з неї положення, за яким працівники зони відчуження мали право на пільгову пенсію, тобто фактично визнано умови праці в цій зоні нормальними. Як наслідок, Пенсійний фонд припинив прийом документів від працівників зони відчуження на оформлення пільгової пенсії.

Завдяки численним зверненням профспілки 2007 року згадане положення до урядової постанови повернули (нова постанова вносила доповнення до чинної в 2006 році). Здавалося б, справедливість відновлено. Але тоді урядовці «помітили», що надання працівникам Чорнобильської зони відчуження пенсійної пільги не відповідає нормативним вимогам українського законодавства, за якими вона призначається. Тобто, «без проведення атестації робочих місць не може бути визначено пільгу».

Відтоді розпочалися поєдинок працівників зони відчуження через неможливість оформлення пільгової пенсії без проведення атестації.

16 березня 2008 року ініціативна група Атомпрофспілки домоглася зустрічі з Прем'єр-міністром Юлією

Фото Кирила ЛАТИШЕВА

МИКОЛА ТЕТЕРІН, представник Атомпрофспілки в Чорнобильській територіальній організації профспілки:
«Є закон про правовий режим радіоактивно забруднених територій, за яким законодавчо встановлено статус кожного постраждалого внаслідок аварії на ЧАЕС регіону. Проте статус зони відчуження, з якої виселили всіх її мешканців, так і не встановлено».

Тимошенко. У протоколі рішення йшлося про необхідність вирішення цієї проблеми. Уряд дав доручення, за яким за 2006–2007 роки документи на пільгову пенсію працівникам зони приймалися «заднім» числом. У 2008 і 2009 роках питання також виявилось «закритим»: завдяки наполяганням профспілки було досягнуто згоди з міністром праці і соціальної політики Людмилою Денисовою, що міністерство дозволить Пенсійному фонду приймати документи від працівників зони без атестації, як колись, за попередніми нормами. А тим часом тривали офіційні переговори між міністерством (9 грудня 2010 року Міністерство праці та соціальної політики України реорганізоване в Міністерство соціальної політики України – ред.) і профспілкою, які тривають й дотепер, з питань, чи проводити атестацію робочих місць та за якою методикою.

ЯК ВИМІРЯТИ РАДІАЦІЮ В ЗОНІ ВІДЧУЖЕННЯ

– Можна було б зарахувати нас до працівників, які займаються радіоактивними джерелами, – розповідає Микола Тетерін. – Біля джерела можна виміряти рівень опромінення, помножити його на час перебування і таким чином визначити отриману радіоактивну дозу. Потім порівняти її з нормативним вимогами і з'ясувати, належить пільга чи ні. За цих умов можна навіть убезпечитися від впливу радіації. Існують два основних критерії захисту: час перебування біля джерела і відстань від нього, тобто можна зменшити ці показники. Можна захистити себе відповідним одягом, обладнанням, а маніпулятори роботами тощо. Однак, для зони відчуження подібні критерії захисту розробити неможливо. Тут не можна атестувати робоче місце за радіаційним фактором, адже зона відчуження – це суцільне велике відкрите радіоактивне джерело, і працівники постійно перебувають у середині цього джерела, працюють і живуть. Головна проблема проведення атестації в зоні за радіаційним критерієм полягає в тому, що ми не можемо визначити рі-

вень внутрішнього опромінення. На самих підприємствах зони чистіше, ніж на вулиці, де рівень радіаційного забруднення постійно змінюється: проводять земельні роботи, дме вітер з боку станції – радіація збільшується, пройшов дощ – зменшується, взимку радіація менше, ніж улітку. Радіаційна ситуація в зоні залишається складною: якісь показники поліпшуються, інші – погіршуються.

ПРОБЛЕМУ ДО КРИТИЧНОЇ МЕЖИ ДОВЕДЕНО ШТУЧНО

24 лютого 2010 року з'являється постанова Кабміну, що надає підстави працівникам зони відчуження для отримання пільгової пенсії: «Про доповнення Списку № 1 виробничих, робіт, професій, посад... зайнятості в яких повний робочий день дає право на пенсію за віком на пільгових умовах... затвердженого урядовою постановою від 16 січня 2003 р. № 36». Ця постанова також указувала, що працівники зони призначається пенсія за віком на пільгових умовах починаючи з 1 січня 2010 року.

Здавалося б, цього разу можна святкувати перемогу. І знову не все так просто. Загальний пільговий список передбачає обов'язкове проведення... атестації робочих місць.

– Стало зрозуміло, що без цієї атестації не обійтись, – зазначає Микола Тетерін. – Міністерство стверджувало: «Так, право у вас на пільгову пенсію є, але воно не підтверджене атестацією робочих місць». Ми – не проти, але за якою методикою? Проблему доведено до критичної межі штучно. Нічого не змінилося в умовах праці персоналу зони відчуження. 20 років ми працювали за одними нормами, на 21-й в урядовців «відкрилися очі». Є закон про правовий режим радіоактивно забруднених територій, за яким законодавчо встановлено статус кожного постраждалого унаслідок аварії на ЧАЕС регіону. Однак, статус зони відчуження, з якої виселили всіх її мешканців, так і не встановлено. Якщо встановлено, що там жити не можна, а ми там і живемо, і працюємо, то або залиште працівників Чор-

Через відсутність критеріїв проведення атестації саме в зоні відчуження 2008 року Мінпраці без атестації робочих місць заборонило Пенсійному фонду приймати документи на пільгову пенсію працівникам зони.

нобильської зони в спокої, або зміїть належним чином закони.

Постанова також передбачала визначення підприємств зони, працівники яких мають право на пільгову пенсію. Їх перелік мало затвердити МНС і погодити Мінсоцполітики та МОЗ. Перелік підприємств, працівники яких можуть розраховувати на пільгову пенсію, ми узгоджували два роки, нам його не підписували, скорочували. У 2012 році профспілка домоглася свого – вийшов наказ МНС, що остаточно затвердив перелік. Його було підписано Мінсоцполітики та зареєстровано в Мін'юсті. Таким чином, з боку керівництва Чорнобильської зони відчуження виконано необхідну умову для отримання пільги. Залишилося розробити критерії проведення атестації. Зробити це мало МОЗ. Однак воно уже вкотре визнало, що для зони відчуження розробити такі критерії неможливо за традиційними фізичними параметрами.

ОСТАННІЙ БІЙ?

– Сьогодні ми «пробиваємо» прийняття Порядку проведення атестації робочих місць у зоні відчуження, – продовжує Микола Тетерін. – Ми пообіцяли людям, яким було відмовлено в пільговій пенсії, що їм буде здійснено перерахунок, адже ми не проводили атестацію робочих місць не з власної вини – чекали на методику. П'ятий рік поспіль затягується вирішення питання. За одними урядовими документами працівники зони мають право на пільгу, за іншими – право це слід довести. На жаль, наші чиновники зазвичай із двох можливих займають саме останню позицію...

Після акції протесту, проведеної представниками Чорнобильської територіальної організації профспілки в грудні 2012 року біля стін Мінсоцполітики, тодішнє керівництво міністерства запевнило, що за два тижні питання буде врегульовано. Минув уже місяць нового року, а проблема так і не зрушила з місця. На нещодавній зустрічі з новим міністром соціалістики Наталею Королевською, що відбулася 15 січня в Будинку спілок, голова Атомпрофспілки порушив цю тему. Валерій Матов передав міністру документи з пропозиціями і наполіг на робочій зустрічі. Якщо питання й надалі не вирішуватиметься, працівники Чорнобильської зони відчуження мають намір вдатися до останнього аргументу – акції протесту під стінами уряду.

5

РОКІВ

ПРАЦІВНИКИ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ЗОНИ ВІДЧУЖЕННЯ НАМАГАЮТЬСЯ ПОВЕРНУТИ НАЛЕЖНУ ПІЛЬГУ

Раїса
Чирва

оглядач «ПВ»
chirva@bigmir.net

ШВИДКА, ЩЕ ШВИДША

Топ-тема першого місяця року очікувано торкнулася буквально кожного українця. Йдеться про реформування служби швидкої і невідкладної медичної допомоги, яке стартувало в країні з першого січня, відколи запрацював Закон «Про екстрену медичну допомогу». Єдине, що збагнули пересічні українці з нового документа, так це те, що відтепер «швидка» доїжджатиме до пацієнта за 10 хвилин у місті і за 20 – у сільській місцевості. Що криється за цими показниками і в чому головна суть реформи, аналізували «Профспілкові вісті».

СТРІЛОЮ ДО ХВОРОГО

Новий часовий норматив викликань найбільше нарікань, насамперед у медиків. Вони наголошують, що виконати його просто нереально. Тож пацієнтам запасатись секундомірами поки що не слід. А якщо це основна мета реформи галузі, то, кажуть медичні працівники, гріш їй ціна. Голова вільної профспілки медпрацівників, у минулому лікар-хірург Олег Панасенко, посилаючись на власний досвід, розповідає: «У цій реформі неввірно розставлені пріоритети. Виділяються шалені кошти на створення диспетчерських центрів замість того, щоб приділити увагу тому, хто найбільш корисний в цій системі – лікарю, фельдшеру, санітару, бригаді».

Диспетчерські центри, згідно з новаціями, приймають виклики від пацієнтів, «сортують» їх залежно від того, екстрені вони чи можуть зачекати, передають дані бригадам «швидкої», котра перебуває поблизу необхідної адреси. Карета обладнана спеціальним маячком, тож диспетчер на моніторі відстежуватиме весь шлях до хворого. Попри такі нововведення вкладаються у норматив не всі і не завжди. Хоча чиновники наполегливо радять звикати до них, аргументуючи тим, що такими є європейські стандарти. І коли ми прагнемо жити за ними, треба докласти трішки зусиль. Але! Якщо ми хочемо жити за європейськими стандартами,

За даними центрів екстренної медичної допомоги, в кожному регіоні України щодоби приймають 1,5–2 тис. медичних викликів.

чому ніхто не говорить про виділення окремих дорожніх смуг для спецмашин? Чому, порушуючи питання приїзду «швидкої» протягом 10 хвилин, замовчується проблема жакливого стану автошляхів, зношеного медичного автотранспорту, заторів на дорогах, відвертого хамства з боку інших учасників дорожнього руху? Лікарі нарікають і на інші незручності, що заважають вкластись у введений норматив. Нумерація будинків – окрема тема. Не на кожному будинку вказано номер і навіть назва вулиці. Якщо ж врахувати, що багато з них, особливо у великих містах, мають додаткові літери і дробі, можна блукати під стінами помешкання, де чекає хворий, не те що 10 хвилин, а години й більше.

Поглянемо на проблему з іншого боку. Вимога будь-що виконати норматив змушує водіїв спецмашин везти хворих розбитими дорогами з шаленою швидкістю. І тоді вже настає час іншого «нормативу» – довезли чи не довезли? Нещодавно водій карети «швидкої» порушив правила дорожнього руху і спричинив ДТП. Як потім пояснив, він перевозив хворого в тяжкому стані, і йому неодмінно хотілося врятувати життя пацієнту. Та замість того, аби терміново госпіталізувати людину, спецмашина чекала, коли на місце пригоди прибудуть експерти ДАІ.

Каретам «швидкої» не хочуть поступатись інші учасники руху. Немає значення, сигналізує вона чи ні. Нині запроваджено відповідний штраф, однак поки що ніхто не може сказати, як це відбуватиметься насправді. А головне – коли що норму узаконять. Поки що спецмашинам на наших дорогах поступається один серед 20 водіїв.

СИНДРОМ КАРЛСОНА

Чимало нарікань, здебільшого в населення, викликало ще одне нововведення – розмежування викликів на екстрені та

такі, що не потребують негайного приїзду «швидкої». Такий поділ, між іншим, давно є міжнародною нормою, але до нас прийшов із великим запізненням. А між тим, ідея розумна. Є приводи для негайного виїзду швидкої допомоги, зокрема ДТП, серцеві напади, гострі захворювання, що загрожують життю пацієнтів, а є випадки, коли питання вирішити під силу дільничному сімейному лікарю, який виписує лікарняний, скоригує лікування чи виміряє тиск.

У багатьох громадян проявляється «синдром Карлсона», коли їм здається, що вони тяжко нещезають. Певна категорія хворих телефонує диспетчеру і свою історію хвороби завершує словами «я помираю». На виклик мчить «швидка». На місці з'ясовується, що в літньої людини незначне підвищення тиску через зміну погоди. І це в той час, коли поряд людина страждає від інфаркту, потрапила в ДТП чи стікає кров'ю від нового поранення.

Директор центру екстренної медичної допомоги та медицини катастроф Міністерства охорони здоров'я Володимир Юрченко сподівається, що громадянини вренші-решт звикнуть до цієї новації: «Я глибоко переконаний у тому, що суспільство мусить зрозуміти: машина швидкої допомоги вартістю 800 тис. грн наразі не може їхати на виклик за хворобою, яка не потребує 10-хвилинного приїзду. Це неправильно». Чиновник наводить статистику: з 11 млн випадків наданої на місці медичної допомоги більше половини належать до компетенції сімейного лікаря. Водночас в Україні щороку реєструють 93 тис. гострих інфарктів, 257 тис. інсультів, 821 тис. травм і отруєнь. Це випадки, котрі потребують негайної медичної допомоги.

Говорячи про європейські стандарти, не зайве поцікавитись досвідом Німеччини. Якщо підстав для виклику не було, пацієнту виставлять рахунок, щоб відшкодувати витрачені кошти на медикаменти,

Каретам «швидкої» не хочуть поступатись інші учасники руху. Нині запроваджено відповідний штраф, однак поки що ніхто не може сказати, коли цю норму узаконять. А поки що спецмашинам на наших дорогах поступається один серед 20 водіїв

Фото Кирила ЛАТИШЕВА

Торік до служби швидкої медичної допомоги надійшло приблизно 13 млн викликів, з яких у понад 1,7 млн випадків допомогу було надано на етапі консультації диспетчера за телефоном, а в 11,7 млн до хворих було направлено карету «швидкої».

робочий час фахівців, пальне тощо. Тож удруге турбувати лікарів бажання не виникатиме. У нас такої норми немає, тож пересічні українці будуть просто підганяти свої скарги під вимоги екстреної допомоги. Бо їм не захочеться чекати, щоб до них приїхали в другу чи третю чергу. Так стверджують диспетчери. Навіть зараз у половині викликів йдеться про те, що пацієнт перебуває на межі життя і смерті, а насправді в нього заболіло горло.

Однак на практиці трапляється й таке, коли диспетчер на власний розсуд негайний виклик заносить до розряду таких, що можуть зачекати. Хоча в Міністерстві охорони здоров'я стверджують, що всі фахівці центру екстреної медицини з фельдшерською освітою і досвідом роботи, помилки все ж трапляються. Нещодавно в Київській області літня жінка померла від нападу гострого панкреатиту, так і не дочекавшись медичної допомоги. Диспетчер не розпізнав, екстрений це виклик чи не дуже... Що вже казати про пересічних громадян?

Фахівці пояснюють: до екстрених належать випадки, коли людина знепритомніла, бліє кров'ю, у неї сильні судоми, раптово сталися зовнішня кровотеча, передчасні пологи, розлад дихання, вона відчуває гострий біль у ділянці серця або черевної порожнини, є ознаки гострого психіч-

ного розладу, що загрожує життю хворого чи його оточенню. Екстремними також вважають звернення, зумовлені всіма видами травм: поранення, перелом, вивих, опік, травма голови, ураження електричним струмом, блискавкою, тепловий удар, потрапляння сторонніх предметів у дихальні шляхи. Також бригади «швидкої» виїждатимуть за повідомленнями про утоплення, укуси тварин.

Якщо в хворого висока температура, сильний біль у горлі та кашель (гобто підозра на грип), або «зашкалює» кров'яний тиск, у такому разі допомогу мають надавати сімейні лікарі. До категорії неекстрених належать також головний біль, запаморочення, біль у попереку та суглобах, посилення больового синдрому у онкологічних хворих, а також важкий перебіг алкогольного чи наркотичного станів.

КАДРОВИЙ ДЕФІЦИТ

Чи працюватиме новий закон на реформу медичної галузі загалом, покаже час. Однак найдосвідченіший диспетчер не може зарадити ще одній проблемі: нестача кваліфікованих кадрів, покинутих обслуговувати центри швидкої медичної допомоги. Практично скрізь в Україні відбувається процес постійного

відтоку кваліфікованих кадрів. Причини банальні: умови праці з кожним роком усе важче й гірше, зарплата жебрацька, молодого спеціаліста жодним калачем не принадиш, досвідчені лікарі й фельдшери за першої-ліпшої нагоди переходять до більш спокійних і краще оплачуваних місць у приватних клініках. Через це підрозділи «швидкої» укомплектовані лише на 70%. Та й цей показник, кажуть експерти, завищений.

Згідно з українськими медичними нормами до складу кожної бригади мають входити лікар, фельдшер, санітар та водій. Проте на утримання санітарів бракує коштів, лікарів немає, бо через погані умови праці не всі погоджуються працювати на «швидкій», тож основна робоча одиниця – це фельдшери. От і виходить, що на виклики почасти виїжджають не укомплектовані бригади. Проблема ще більше загострилась вже нинішнього року. Особливо з огляду на позицію керівників медичної галузі, згідно з якою в бригаді повинен працювати спеціаліст медицини невідкладних станів, а не кардіолог, педіатр чи інший фахівець. У всій Україні сьогодні працюють 3600 бригад медиків. Чи можливо за короткий час підготувати більше 3 тис. фахівців екстреної медичної допомоги? Відповіді поки що немає. Вища школа ще не відреагувала

Українська бригада екстреної медичної допомоги виборола першість на Міжнародному чемпіонаті з ЕМД

ЯК З'ЯВИЛАСЯ ШВИДКА ДОПОМОГА

Виникнення інституту швидкої допомоги пов'язане з 1881 роком, коли сталася страшна трагедія: у будівлі Віденської комічної опери виникла пожежа. Загибло 479 людей, кілька сотень були поранені і понад добу не отримували жодної медичної допомоги. Це спонукало хірурга Яроміра Мун-

ді створити Віденське добровільне рятувальне товариство. У перший рік свого існування ним було врятовано 2067 постраждалих. У Російській імперії служба швидкої допомоги виникла 1897 року у Варшаві. Згодом подібні служби з'явилися в Лодзі, Вільно, Києві, Одесі, Харкові, Санкт-Петербурзі та Москві.

Сучасна швидка допомога, звичайно, дуже відрізняється від свого прототипу двохсотрічної давнини. Наприклад, на Заході вона виконує переважно функції транспортування. Викликати бригаду медиків, аби вони зробили укол від підвищеного тиску, в Німеччині чи США не можна. Машина примчить у тому

випадку, якщо людина постраждала в ДТП та не може самостійно пересуватися, або якщо в неї на вулиці сталися серцевий напад, внутрішня кровотеча тощо. У будь-якому іншому разі допомогу надає сімейний лікар. До речі, саме він ухвалює рішення про доцільність виклику «швидкої».

на проблему: лікарів медицини невідкладних станів, що їх готують кафедри терапевтичного профілю, катастрофічно бракує. У сусідній Польщі медики вважають за честь мати сертифікат невідкладної медицини. Там ця професія є доволі престижною. Та Польща – справді європейська країна, де поступаються кареті «швидкої» на дорогах, де спецавтомобіль обладнано за сучасними вимогами, а інтерни прагнуть будь-що набратися досвіду саме в бригадах екстрених викликів. У нас ситуація дещо інша. Ті, хто закінчує медичні вузи на платних факультетах, з доброї волі нізачо не погодяться йти на «швидку». Бо кошти, вкладені в навчання, на такій роботі не відпрацюєш, «лівих» грошей не заробиш. Із зарплатою в 2 тис. грн молодій людині не позаздриш. Лише через 7 років стажу на «швидкій» державою передбачено надбавку в 60%.

Чиновники стверджують, що вже у недалекому майбутньому зарплату лікарям, котрі працюють у системі екстреної медичної допомоги, буде підвищено на 40%. Про це нещодавно повідомив заступник міністра охорони здоров'я України Олександр Толстонас: «Якщо ми уважно прочитаємо закон, то там чітко сказано про те, що держава збільшить зарплату тим лікарям, які працюють у системі екстреної медичної допомоги. Підвищення буде загалом на 40%. Для цього потрібні 410 млн грн. Це чималі кошти, але на останньому засіданні уряд підтримав таку пропозицію».

На позитивні зрушення після підвищення зарплати лікарям у системі екстреної допомоги сподіваються і на станціях швидкої допомоги в усіх містах України. Як зазначив головний лікар Київської міської станції швидкої допомоги Анатолій Вершигора, повернути лікарів, котрі мають відповідну освіту, але працюють у приватних клініках, можна за умови суттєвого підвищення зарплати: «Сьогодні, щоб отримувати нормальну зарплату, молодий фахівець повинен відпрацювати на «швидкій» 7–10 років. У приватних клініках лікарі одержують не менше 6000 грн, а наші спеціалісти – 4276 грн. Базова ж зарплата для тих, хто працює на «швидкій», має бути 8000 грн».

Та поки що підвищення зарплати не відбулося. Керівництво медичної галузі просить поставитись до цього з розумінням. Кажуть, на втілення нововведень знадобиться певний час. Не прогавати б його! Бо тоді латинське прислів'я «двічі допоміг той, хто швидко допоміг» втрачає сенс.

ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

У ЦЕНТРІ УВАГИ – ВИПУСКНИКИ

Проблема зайнятості молоді, першого робочого місця після студентських років потребує неабиякої уваги та невідкладного розв'язання. За статистикою, лише 10% випускників аграрних вишів працевлаштовуються офіційно та за спеціальністю.

Сьогодні як роботодавець не в змозі запропонувати молодому спеціалісту нормальне робоче місце й гідні умови праці та зарплату, так і випускник не бажає їхати до сільської місцевості. Аналіз ситуації, що склалася, й опитування, проведене Центральним комітетом профспілки серед молодих лідерів АПК, засвідчили необхідність підготовки молоді до першої зустрічі з роботодавцем. Тому під час засідання молодіжної ради профспілки АПК народилася ідея провести наприкінці березня цього року тренінг-навчання на тему «Працевлаштування молодих спеціалістів. «Самопрезентація» випускника на ринку праці», покликаний надати методичні рекомендації випускникам аграрних навчальних закладів щодо

працевлаштування; навчити молодих профлідерів умінню представляти себе, складати резюме, вести діалог з роботодавцем.

Добре, що цю молодіжну ініціативу вже підтримали Міністерство аграрної політики та продовольства України в особі міністра Миколи Присяжнюка, ДУ «Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності ВНЗ «Агроосвіта» (директор Ірина Синявська). Фахівці ЦК профспілки проводять роботу з підготовки кваліфікованих кадрів для виступів і навчання, а також збір матеріалів для методичних рекомендацій. Молодь, у свою чергу, потребує нових знань і навичок, дієвих заходів із подолання безробіття серед молодих спеціалістів на ринку праці в Україні.

БЛАГОРОДНА СПРАВА

ВШАНУВАЛИ ДОНОРІВ

На нараді профспілкового активу ПРАТ «Севродонецьке об'єднання Азот» урочисто пройшло вшановування восьми працівників, яким було присвоєно звання «Почесний донор України». Як повідомляє Семен Перцовський, донорів привітали депутати міськради – директор з кадрів та інформації і зв'язків з громадськістю «Азоту» Сергій Лебедєв та голова профкому заводу Валерій Черниш. Їм були вручені посвідчення, отримані від департаменту охорони здоров'я Луганської ОДА, квіти.

мані від департаменту охорони здоров'я Луганської ОДА, квіти.

– Наші почесні донори користуються не тільки тими пільгами, які встановлені для них законодавством, а й додатковими – згідно з колективним договором підприємства, – зазначив Валерій Черниш. – Зокрема, їм виділяється і матеріальна винагорода.

За словами голови первинної організації Червоного Хреста «Азоту», лаборанта Тетяни Кравченко, це звання отримали близько 2 тис. азотівців.

ОСОБИСТІТЬ | КРАЩИЙ ПРОФЛІДЕР

ДОРОГУ – МОЛОДИМ

Молодіжну раду Об'єднання профспілок Львівщини засновано кілька років тому. І хоч вона ще не робить, на жаль, погоди в профспілковому русі регіону, саме без молодих, сміливих і креативних ця кількісно помітна регіональна громадська організація не матиме якісних перспектив.

Ольга ЛОБАРЧУК

м. Львів

Середній вік керівництва організації проситься на те, щоб «розбавити» його 30–40-річними активними й амбітними в справах громади людьми. Галузеві профспілок, які працюють у цьому напрямі, не так уже й багато. Серед них – обласна організація профспілки освіти і науки. Тож не випадково в числі претендентів на відзначення кафедри радіоелектронних пристроїв та систем Національного університету «Львівська політехніка», активіста обласної галузевої і члена молодіжної ради ОПЛЮ Юрія Баланюка.

У його низовий профспілки – 15255 студентів. Ціле містечко, районний центр! Із своїх 27 років 9 віддав профспілковій роботі. Почав, як розповідає про колегу голова цієї потужної первинки Богдан Поліщук, із голови профбюро одного з підрозділів університету – навчально-наукового інституту. Не перший рік очолює профкомівську комісію соціально-правового захисту, одну з головних і найважливіших профспілкових робіт. І вже п'ять років є заступником голови профкому університету.

Голова обласної галузевої профспілки працівників освіти і науки Марія Яцейко, її заступник Галина Долішня говорять про молодого лідера як про людину обов'язкову, наполегливу, витриману. Тож не дивно, що він не забуває і про своє професійне зростання, пише наукову роботу, і студентськими проблемами переймається. Приходять до нього за порадами, якщо йдеться про несправедливо виставлені викладачем оцінки. Учорашній студент Юрій Баланюк сприймає це насамперед як убулівання за чесну працю. Адже людина старалася, тому й болить. Саме в стінах альма-матері виховується віра в справедливість, пріоритет знань. Про це, зрештою, наголошує сам ректор, бо йдеться тут про рівень і якість фаховості випускників одного з найпотужніших вишів краю.

Крім живої роботи з молодими спілчанами заступник голови профкому займається редагуванням інтернет-журналу, в якому надає актуальні, потрібні студентству поради та консультації.

Система оцінювання знань студентів, за словами Юрія Баланюка, в університеті постійно вдосконалюється, змінюється. Тому, бува, й викладачі дещо пропусають. А ми тримаємо руку на пульсі цієї системи і вже не раз вдалося аргументовано переконувати

ЮРІЙ БАЛАНЮК,
заступник голови
студентського
профкому «Львівської політехніки»:

«Ми тримаємо руку на пульсі системи оцінювання знань, яка постійно вдосконалюється та змінюється, і вже не раз нам вдалося аргументовано переконувати сторони і залагоджувати конфліктні ситуації».

сторони і залагоджувати конфліктні ситуації. Своім найбільшим досягненням у профспілковій роботі Юрій Баланюк вважає постійний творчий розвиток та професійне зростання, домігся він і проведення ремонту гуртожитку, в якому проживають понад тисячу студентів. Буває важко, коли щорічно члени їх молодіжної профспілки оновлюються на 20 відсотків і багато чого доводиться починати знову і знову.

Молодіжна рада Об'єднання профспілок Львівщини, як зазначив її голова Андрій Олійник, також долучила Юрієві Баланюку відповідальну ділянку – роботу із студентською молоддю Львівщини. Цим він займається постійно, будучи експертом-консультантом з різного роду проблемних питань студентів і аспірантів. Мріє успішно захистити наукову роботу «Телевізійні сканувальні мікроскопи з освітленням мікрооб'єктів в ультрафіолетовому діапазоні», бо це теж питання престижу молодого профлідера. У молодіжному русі вважає за необхідне для молодих активістів мати бажання змінюватись і змінювати негативні тенденції. А також вчасно оновлювати керівний склад профспілки, створювати з боку старших і досвідчених колег умови для реалізації свіжих, потрібних організації проєктів – без задрощів, з благородства.

15255

СПІЛЧАН
ОБ'ЄДНУЄ
СТУДЕНТСЬКА
ПЕРВИНКА
«ЛЬВІВСЬКОЇ
ПОЛІТЕХНІКИ»

СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ. МІЖНАРОДНА МІГРАЦІЯ

Україна посідає перше місце в Європі за кількістю осіб, які працюють за межами країни: загальна чисельність трудових мігрантів оцінюється у 2,1 млн осіб. В останні роки збільшується кількість випадків переходу трудової міграції у постійну форму, внаслідок чого країна безповоротно втрачає тисячі осіб.

Олена ОВЕРЧУК
редактор відділу «ПВ»

На візному засіданні Президії ради Всеукраїнської профспілки робітників-мігрантів в Україні та за її межами

МІФИ ТА РЕАЛЬНІСТЬ

«Припущення про збільшення обсягів трудової міграції після встановлення Поглибленої зони вільної торгівлі (ПЗВТ) між Україною та Європейським Союзом не підтверджується», – таку думку висловлює Олексій Позняк, кандидат економічних наук, завідувач відділу Інституту демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАНУ у своїй праці «Соціальні наслідки євроінтеграції України. Міжнародна міграція». Однак, на думку автора, наслідки встановлення ПЗВТ для вітчизняної економіки у короткостроковій перспективі будуть неоднозначними, а у більш віддаленій перспективі – однозначно позитивними. Зокрема, очікується поліпшення становища заробітчан у ЄС, відтак збільшення надходжень валюти до України. У свою чергу, найважливішим механізмом повернення та реінтеграції мігрантів є покращення можливостей ведення малого бізнесу в Україні. Через низький рівень залучення мігрантів до підприємницької діяльності державний бюджет щорічно втрачає понад 1 млн грн.

Нині Україна є найбільшою країною-постачальником робочої сили в Європі. Наші громадяни працюють і у західноєвропейських країнах, і в країнах – нових членах Євросоюзу, і на територіях США, і навіть за океаном. Як дослідни-

ків, так і пересічних громадян завжди цікавило питання: скільки українців працює поза межами країни. Так, за результатами дослідження Державного комітету статистики України і фахівців Інституту демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАНУ України, загальна кількість українських заробітчан оцінюється у 2,1 млн осіб. Основними країнами призначення українських заробітчан є Росія (40%), Італія (майже чверть), Польща, Чеська Республіка, Португалія, Іспанія, Угорщина. Загалом більш як половина українських трудових мігрантів працює у країнах ЄС.

УКРАЇНСЬКІ МІГРАНТИ. ХТО ВОНІ?

Абсолютна більшість трудових мігрантів – це особи віком від 20 до 49 років. Майже 2/3 усіх мігрантів становлять чоловіки. Причому, як зазначає Олексій Позняк, якщо чоловіки після досягнення 50-річного віку різко знижують міграційну активність, то серед жінок і в передпенсійному віці спостерігається доволі високий рівень участі у трудових міграціях. Частіше до трудової міграції залучаються мешканці західних регіонів. Ті, що приїждять до сусідніх країн (Росія, Польща, Чехія, Угорщина), орієнтовані на короткі поїздки з

постійним поверненням в Україну. Особи, які виїждять до Південної Європи, зазвичай залишаються там працювати на тривалій термін.

Більшість українських заробітчан перебуває за кордоном на напівлегальному або нелегальному становищі. Зазвичай дозвіл на проживання та роботу мають близько третини трудових мігрантів. Найчастіше на основі офіційно оформленого статусу українські громадяни працюють у Чеській Республіці та Португалії. А найбільша частка мігрантів без офіційного статусу спостерігається в Польщі та Італії.

Мігранти-чоловіки зайняті переважно на будівництві, жінки – працюють домашньою прислугою, на будівництві та в торгівлі. Лише кілька відсотків українських заробітчан займаються діяльністю, що пов'язана з кваліфікованою інтелектуальною працею (освіта, охорона здоров'я тощо). «Однак звертає на себе увагу той факт, що на відміну від основної маси трудових мігрантів серед цього контингенту осіб спостерігається певна перевага жінок і відносно рівномірне представлення різних регіонів України», – зазначає у своїй публікації Олексій Позняк. Переважна частина мігрантів працювали за наймом, однак кожен шостий здійснював підприємницьку діяльність.

Світова фінансово-економічна криза суттєво не вплинула на перебіг трудових міграцій. Це пояснюється тим, що трудові мігранти зазвичай займають не привабливі для місцевого насе-

На жаль, попри значні обсяги грошових надходжень від мігрантів, ефективність їх залучення в економіку регіонів України залишає бажати кращого.

лення робочі місця. В умовах кризи більшість мігрантів, особливо ті, що працюють у країнах ЄС, орієнтуються на продовження здійснення трудових поїздок. Частина мігрантів у ситуації, що склалася, переважно погоджуються на зменшення заробітків, аби зберегти робоче місце.

ДЖЕРЕЛО ВАЛЮТНИХ НАДХОДЖЕНЬ

Найпомітніша особливість розвитку трудових міграцій в останні роки – збільшення випадків переходу трудової міграції українських громадян у постійну форму (в 1990-ті роки такі випадки були рідкісними). Як зазначає Олексій Позняк, довгострокові мігранти, які освоїлися в країнах Південної Європи, все частіше забирають до себе своїх дітей. Тож необхідно усвідомлювати, що частина трудових мігрантів уже не повернеться в Україну.

Варто зазначити, що трудова міграція українських громадян за кордон є важливим джерелом валютних надходжень. За оцінками ІДСД ім. М. В. Птухи НАНУ, щорічний обсяг грошо-

вих переказів трудових мігрантів в Україну становить близько 4,5 млрд дол. США. Ця цифра зіставна з показниками обсягу іноземних інвестицій в Україну за останні роки. На жаль, попри значні обсяги грошових надходжень від мігрантів, ефективність їх залучення в економіку регіонів залишає бажати кращого. Більшість коштів міграційних переказів витрачається на задоволення щоденних потреб, придбання товарів тривалого користування та будівництво, дуже рідко зароблені за кордоном кошти витрачаються на інвестування.

Натомість імміграція до України поки що є незначною. За даними Державної служби зайнятості, кількість іноземців, які тимчасово працюють в Україні, на початку 2011 року становила 7,8 тис. осіб. До 2009 року їх чисельність постійно зростала, досягнувши 12,4 тис. осіб, а з початком фінансово-економічної кризи почала зменшуватися.

Демографічні прогнози свідчать, що Україна через 10–12 років стикнеться з проблемою дефіциту робочої сили. Оскільки умови життя в Україні кращі, ніж у більшості країн, що розвиваються, слід очікувати збільшення імміграції в Україну.

**2,1 млн
ОСІБ –
ЗАГАЛЬНА
КІЛЬКІСТЬ
УКРАЇНСЬКИХ
ЗАРОБІТЧАН**

ОСОБЛИВОСТІ | РЕГУЛЮВАННЯ ПРАЦІ ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ ПРАЦІВНИКІВ

КОНТРАКТНА ФОРМА ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ

У яких випадках застосовується контрактна форма трудового договору? З ким укладається такий контракт?

Відповідно до частини 3 статті 21 Кодексу законів про працю України (далі – КЗпП) контракт – це особлива форма трудового договору, сфера застосування якого визначається законами України.

Власник або уповноважений ним орган, а також фізична особа-підприємець (далі – роботодавець) може ініціювати укладення трудового договору у формі контракту з працівником (як під час прийому на роботу, так і згодом) лише у тому разі, якщо останній належить до категорії працівників, з якими відповідно до положень законів України може укладатися контракт. Порухення цих вимог може бути підставою для визнання відповідно до ст. 9 КЗпП недійсними умов праці за контрактом, які погіршують становище працівника.

Правовою підставою для укладання контракту з керівником юридичної особи, незалежно від форми власності, є стаття 65 Господарського кодексу України. Натомість у законодавстві відсутні правові підстави для укладання контракту з керівниками філій, представництв, директорами за напрямками діяльності тощо, оскільки ці посади зазвичай належать до категорії заступників директора.

Контракт є обов'язковою формою трудово-

го договору для керівників державних підприємств та укладається відповідно до Типової форми контракту з керівником підприємства, що належить до державності, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 02.08.95 № 597 (зі змінами) на підставі Положення про порядок укладання контракту з керівником підприємства, що належить до державності, при найманні на роботу, затвердженого постановою Уряду від 19.03.93 № 203.

У разі укладення контракту з керівником юрособи недержавної форми власності зазначена Типова форма має лише рекомендаційний характер. При укладенні контракту з іншими категоріями працівників, визначеними законами України, слід керуватися Положенням про порядок

вою для подальшого видання наказу про прийняття на роботу або зарахування працівника на посаду з погодженої дати.

Таким чином, контракт набирає чинності або з моменту його підписання, або з дати, визначеної сторонами. Він оформлюється у двох примірниках (для кожної із сторін), що мають однакову юридичну

вже перебуває у трудових відносинах і працює на умовах безстрокового трудового договору.

Запровадження контрактної форми трудового договору з раніше прийнятими працівниками має відбуватися за процедурою зміни істотних умов праці, визначеною у ст. 32 КЗпП.

Так, роботодавцеві необхідно видати відповідний наказ та ознайо-

Умови контракту щодо обов'язків і відповідальності сторін, матеріального забезпечення та організації роботи працівника, а також підстав і порядку його розірвання визначаються за угодою сторін. Положення контракту не можуть суперечити чинному законодавству України, а сфера його дії не може бути розширена сторонами навіть за наявності взаємної згоди.

укладання контрактів при прийнятті (найманні) на роботу працівників, затвердженим постановою Уряду від 19.03.94 № 170, а також Типовою формою контракту з працівником, затвердженою наказом Мініпраці України від 15.04.94 № 23.

Укладення між сторонами контракт є підста-

силу. Сторони за взаємною згодою можуть вносити зміни до контракту. Такі зміни мають бути складені у письмовій формі.

З огляду на положення ч. 1 ст. 21 КЗпП укладати контракт можна як під час прийому на роботу, так і надалі, приміром, якщо працівник

мита з ним працівників, з якими укладається контракт, не пізніше ніж за два місяці до дати його укладення. Відповідно працівники, які відмовляються підписувати контракт після закінчення двомісячного строку їх попередження, підлягають звільненню за п. 6 ст. 36 КЗпП.

ЗГІДНО ІЗ ЗАКОНОМ

ОРГЗАХОДИ – ОБОВ'ЯЗОК КЕРІВНИКА

Яких організаційних заходів необхідно вжити роботодавцю для забезпечення належних і безпечних умов праці?

Роботодавець:

– забезпечує усунення причин, що призводять до нещасних випадків, профзахворювань, і здійснення профілактичних заходів, визначених комісіями за підсумками розслідування цих причин;

– організовує проведення аудиту охорони праці, лабораторних досліджень умов праці, оцінку технічного стану виробничого обладнання та устаткування, атестацій робочих місць на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці в порядку і строки, що визначаються законодавством, та за їх підсумками вживає заходів до усунення небезпечних і шкідливих для здоров'я виробничих факторів;

– розробляє і затверджує положення, інструкції, інші акти з охорони праці, що діють у межах підприємства, та встановлює правила виконання робіт і поведінки працівників на території підприємства, у виробничих приміщеннях, на будмайданчиках, робочих місцях відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці, забезпечує безоплатно працівників нормативно-правовими актами та актами підприємства з охорони праці;

– здійснює контроль за дотриманням працівником технічних процесів, правил поводження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, використанням засобів колективного та індивідуального захисту, виконанням робіт відповідно до вимог з охорони праці;

– організовує пропаганду безпечних методів праці та співробітництва з працівниками у галузі охорони праці;

– вживає термінових заходів для допомоги потерпілим, залучає за необхідності професійні аварійно-рятувальні формування у разі виникнення на підприємстві аварій і нещасних випадків.

Роботодавець несе безпосередню відповідальність за порушення зазначених вимог.

КОМПЕТЕНТНІСТЬ

БЕЗПЕКА НА ВИРОБНИЦТВІ

Якими є обов'язки працівника щодо дотримання вимог нормативно-правових актів з охорони праці?

Відповідно до ст. 14 ЗУ «Про охорону праці» працівник зобов'язаний:

– дбати про особисту безпеку й здоров'я, а також про безпеку та здоров'я оточуючих під час виконання будь-яких робіт чи перебування на території підприємства;

– знати й виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, правила поводження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, користуватися засобами колективного й індивідуального захисту;

– проходити у встановленому законодавством порядку попередні та періодичні медичні огляди.

Департамент охорони праці ФПУ

УМОВИ РОЗІРВАННЯ КОНТРАКТУ

Контракт як різновид трудового договору може бути розірваний як з підстав, визначених законодавством, так і з підстав, передбачених у самому контракті.

Зокрема, контракт можна розірвати у зв'язку із закінченням строку його чинності на підставі п. 2 ст. 36 КЗпП, про що вчиняється відповідний запис у трудовій

книжці працівника. Попереджати працівника про звільнення в цьому випадку не потрібно.

У разі дострокового розірвання контракту через невиконання або неналежне виконання сторонами зобов'язань, передбачених контрактом (п.п. 4–6 Типової форми контракту), сторона, яка є ініціатором припинення відносин, має попередити іншу сторону про розірвання контракту за два тижні.

У разі дострокового розірвання контракту з ініціативи роботодавця у випадках, передбачених ст. 40 і 41 КЗпП, працівника звільняють із дотриманням усіх гарантій і виплати компенсацій, передбачених законодавством, у тому числі гарантій, встановлених законодавством для членів профспілки.

Якщо працівник звільняється з підстав, передбачених у контракті, то документ підлягає розірванню на підставі п. 8 ст. 36 КЗпП.

Розірвання контракту до закінчення терміну його дії може відбуватися і на вимогу працівника у разі наявності поважних причин, передбачених ст. 39 КЗпП.

Хоча контракт є різновидом строкового трудового договору, про який йдеться у ч. 2 ст. 23 КЗпП, положення щодо продовження чинності строкового трудового договору на невизначений строк (ч. 2 ст. 39-1 КЗпП) на нього не поширюються.

Департамент правового захисту ФПУ

Озеро одного з парків Києва перетворилося на ковзанку. Тут залюбки розважаються дорослі й малі

Засніжені дороги погіршують рух транспорту. Це приблизно те саме, що намагатися їхати по піску (виключення становлять позашляховики, яким все одно, де їхати)

А ось хто не в захваті від снігу, то це працівники ЖКГ. Добре ще, коли техніка приїде на допомогу. А якщо ні...

Яка ж зима без снігу?

Олена КОРОЛЬ
фото Кирила ЛАТИШЕВА

Не щороку випадає дітям таке щастя

Цей вислів повною мірою передає щедрість цьогорічної зими на опади. Помилуватися морозними білосніжними пейзажами Києва можна було ще наприкінці листопада. Зараз за вікном початок лютого, однак сніжок і досі регулярно засипає вулиці столиці.

Як не дивно, напевне, єдиними, кого це тішить – є діти, які мають змогу розважитися не лише біля монітора, а й завзято покататися на санчатах і ковзанах. Чого аж ніяк не можна сказати про водіїв і працівників дорожніх служб. Адже саме погодні умови погіршують і без того складну ситуацію на вулицях Києва. Тому звичним явищем для мешканців столиці є затори та тягучки у години пік. Ожеледиця, снігові замети та нерозчищені ділянки роблять свою справу, погіршуючи рух транспорту та підвищуючи ризик небезпечних ситуацій на дорогах. Відтак і зусилля комунальних служб стихія зводить нанівець. Якщо раніше дорожні затори вважалися невід'ємною складовою робочих днів, то зараз субота і неділя не становлять виключення.

Цьогорічні снігопади метеорологи називають найбільшими за останнє століття. Через це Україну накрила хвиля дорожніх аварій, спостерігаються безпіч повалених дерев, снігові бурульки та обвалені від снігу дахи будинків. За повідомленнями МНС, головна причина аварій на дорогах – перевищення швидкості. Проте водії вважають, що безпека руху значною мірою залежить від стану доріг. І навіть незначне підвищення температури ситуацію не покращує, адже снігові завали тануть не надто швидко. Попереду ще місяць зими, і що вона нам принесе – поживемо – побачимо. Та хочеться вірити, що найгірше вже позаду.

Засніжений автомобіль біля бордюру опинився у заручниках. Залишитися йому тут до весни чи ні – вирішуватиме господар, але лопатою помахати доведеться

Це не сугінки в парку, це суцільна снігова завіса закрила сонце

Працівники ДАІ намагаються допомогти підштовхнути машину, аби звільнити дорогу

Київ, площа Перемоги, тягучка. Під час поганих погодних умов збільшується вірогідність аварій, які паралізують рух транспорту

Його АНГЕЛИ

Леонардо да Вінчі приписують афоризм: «Живопис – це поезія, котру бачать, а поезія – це живопис, який чувають». Світлом і поезією живопису Михайла Врубеля сповнена Кирилівська церква у Києві. Й хоча київський період творчості митця описано у численних наукових і науково-популярних виданнях, проте дослідити тему «ангелів Врубеля», створених саме в Києві, ра-

ніше нікому на думку не спадало. Зрештою, до такого дослідження вдалась історик і культуролог Ірина Марголіна. Торік її праця побачила світ у видавництві «Либідь» за бюджетною програмою «Українська книга». У своєму дослідженні авторка подає широкую мистецтвознавчу характеристику шедеврів Кирилівського храму, зокрема й нові історіографічні аспекти створення вруб-

белівської картини «Зішестя Святого Духа на апостолів», повідомляє i-pro.kiev.ua. Так, Ірина Марголіна висловлює сміливе припущення щодо прототипів двох апостолів. Книгу написано доступно й цікаво, вона містить чимало якісних ілюстрацій. Недавно це видання було репрезентоване у приміщенні Київського національного музею російського мистецтва.

ДО ЮВІЛЕЮ

ФОРМУЛА УСПІХУ, ЗАГАДКА УСПІХУ

Про славетного режисера Леоніда Гайдая, якому 30 січня виповнилося б 90 років, можна сміливо сказати: Леонід Іович НЕ змінило професію. Після спроби стати актором і невизначальних режисерських засмучень 1961-го він зненацька «вистрелив» «вічнозеленими» нев'янучими короткометражками «Пес Барбос і незвичайний крос» та «Самогонщики». А разом відкрив і надовго подарував вдячним глядачам незабутню трійцю антигероїв: істеричного інтелігента, простодушного незлого дурника й хитрого злодійкуватого завгоспа. «Трус, Балбес, Бывалый» – весела й не велимь безпечна компанія у блискучому виконанні Георгія Віцина, Юрія Нікуліна, Євгенія Моргунова. Потім пішли поїхали такі кінохіти, як досі неперевершена у своєму жанрі «Діамантова рука», «Кавказька полонянка», «Пригоди Шурика», «Іван Васильович змінює професію», «На Дерибасівській гарна погода...» та ін. На жаль, Гайдай не став своїм серед своїх: радянська кіноспільнота, надто елітарна, ставилася до нього упереджено: образала, навішувала ярлики. Зате народ його обожнював! Та коли говорити про «успіх за будь-яку ціну», то його душа й нерви вочевидь заплатили за успіх надто дорого. І все ж Гайдай подарував нам від щедрот своїх не просто незабутні «маски», а, так би мовити, маски на всі часи – такими візнаваними й понині є його хороші й погані, проте однаково улюблені герої. Леонід Гайдай помер у сімдесят. Досі точаться суперечки щодо його творчості, її, як і раніше, досліджують та аналізують. Проте, за великим рахунком, просте «дякуємо!» було б, мабуть, найяскравішою квіткою до його по смертного ювілею.

ПОСТАТІ | ЮВІЛЕЙ АНАТОЛІЯ МОКРЕНКА. З РОСИ Й ВОДИ!

Його ВИСОТА

Тетяна МОРГУН
оглядач «ПВ»

А вжеж, навіть не віриться, що Анатолієві Мокренку – 80! Утім, напевно, дивується радше той, хто давно не спілкувався з цією яскравою і, здається, завжди молодого людиною. Пригадую, як він енергійно заходив до редакції газети «Культура і життя» – гарний, стрункий, в елегантному шкіряному пальті... У руках – шойно написана стаття музикознавчого, аналітичного характеру або й громадського звучання. І – до завідувача відділу музичного мистецтва Михайла Головащенко: «Можете дати у номер цей матеріал?» Та залюбки! Статті його були серйозні, глибокі, виважені – очевидний результат життєвого досвіду, роздумів, синтез великих знань, висновків і передбачень, біль чи захоплення з певного приводу. Грамотні, переконливі. Хист до чіткого викладу думок, мабуть, вроджений.

А взагалі не треба бути професійним фізіономістом, аби зрозуміти «стовпи» цілісної натури народного артиста СРСР, народного артиста України Анатолія Мокренка – це сплав розуму, духовної сили, природної гідності. Характер! І головне в ньому – щирий, справжній патріотизм, ота чарівна українськість у вимові, манерах, принципових позиціях, що є органічними й невіддільними, наче власні плоть і кров. І це, знову ж таки, завжди відображалось у його працях-розвідках про долі народної пісні й народної музики, про нашу історію, прагнення політичної та соціокультурної свободи.

Мистецтвознавець Лариса Горенко-Баранівська наводить таку цитату з праці Анатолія Мокренка: «Є історія подій. А є історія душі народної – це народна пісня. Історія зафіксувала дати, а пісня летіла у віки, всотуючи настрої, світогляд, думи. Чи не диво з див?! Донести живу душу предків наших. Хто втратив здатність дивуватися з того, той втратив зв'язок з історією народної душі, тобто – з вічністю. А духовний зв'язок з вічністю – це культура людини, бо культура – то пам'ять. А пам'ять – то досвід людський, а досвід – то основна рушійна сила вдосконалення роду людського».

До речі, у той період, про який згадую, десь на початку дев'яностих, у середовищі музичній та навколомузичній громадськості спалахнули доволі палкі дискусії стосовно того, якою мовою слід співати оперні партії мовою оригіналу чи українською. Два «табори» з ентузіазмом доводили кожне своє. Анатолій Мокренко твердо стояв на тому, що – українською, і не інакше! Багато писав на цю тему, і, як завжди, переконливо. Тим більше, що як генеральний директор і художній керівник складного в багатьох розуміннях колективу Київського оперного театру добре знав сильні сторони співаків, психологію сприйняття оперного мистецтва глядачами. І, врешті-решт, у ньому промовляв найпереконливіший голос – голос патріота й реаліста!

Однак для меломанів голос Анатолія Мокренка – передусім співочий: чарівної краси баритон із міцною добротною «опорою», що забезпечила йому осо-

бливий, заворожливий тембр, силу, польотність і невтомність. Плюс елегантний, стриманий, однак завжди виразний артистизм. А між іншим, у юності він мріяв бути льотчиком. Згодом успішно закінчив Київський політехнічний інститут і працював інженером-геологом. Та долю не оминеш!

У доробку, повторюся, народного артиста України та СРСР, лауреата Державної національної премії України ім. Т. Г. Шевченка, Державної премії Грузії ім. З. Паліашвілі, кавалера

Але ніде правди діти: друге крило його творчості – естрадно-концертна діяльність – як найбільш демократичний вид вокального виконавства, нам знайома краще, близька й дорога. Готуючи цей матеріал, знову послухала пісні у виконанні Анатолія Юрійовича – авторські й народні. І знову вразили його багаті обертони, поєднання експресії й м'якості, хвилювання й стриманості, пристрасності та гідності, які створюють неповторність не лише пісні в такому поданні, а й самого співака: «Два кольо-

«За культуру народу повинні відповідати всі! Вона – здобуток загальний, всенародний, і кожен повинен нести її частку».

Анатолій Мокренко

орденів Дружби народів, Ярослава Мудрого V ступеня, ордена Рівноапостольного князя Володимира Великого, володаря інших почесних відзнак Анатолія Мокренка понад півтора десятиліття оперних партій, проведених незмінно рівно, майстерно, пам'ятно. Це дорогий багаж, солідний професійний капітал.

ри», «Без неба нема висоти», «Явір і яворина», «Марія», дума «Кров людская – не водиця», «Ой чого ти, дубе»... До речі, зверніть увагу на його сценічну манеру. Хіба ліва нога трохи вперед – для «рівноваги». І все! Жодного зайвого руху, жодного позування, арсенал виконавця – у голосі й усіх його відтінках.

ПІСНЕЮ ВИПЛЕКАНИЙ

Як громадянин і вірний син свого народу Анатолій Мокренко, відаючи належне талановитості, духовності, високій художності гарного авторського вокального твору, найвище підносить значення української народної пісні. «Народна пісня – рідна мистецька мати», – стверджує

мистець. Тож у репертуарі співака сотні українських народних пісень, котрі він з особливим почуттям виконує під час зарубіжних гастролей, щоразу, власне, від серця до серця розповідаючи іншим народам про духовне й мистецьке багатство своєї рідної України. Нарешті, як не сказати, що у здобутті

нашої незалежності є і його вагомий патріотичний внесок, і не лише як талановитого публіциста, а й як активного і невтомного громадського діяча. Таким Анатолій Мокренко, автор книжки «Знайти себе», лишається й донині. У такому ж дусі виховує своїх студентів-консерваторів.

СПОРТ

І ЗНОВУ ПІДГРУШНА!

Національний олімпійський комітет України визнав біатлоністку Олену Підгрушну найкращою спортсменкою першого місяця нового року, а її особистого наставника Ігоря Починка – найкращим тренером місяця. При цьому Олена була найкращою й у грудні минулого року. Тож уперше престижні статуетка і диплом героя спортивного місяця двічі поспіль потрапляють в одні руки! А загалом для капітана нашої біатлонної команди це третя подібна нагорода від НОКУ. Головним аргументом на користь Підгрушної у січні стали медалі, які здобула тернопільська спортсменка на етапах Кубка світу. Розпочала рік спортсменка з перемоги в естафеті в німецькому Обергофі. Наступний старт в італійському Антхольці приніс їй «срібло». Якщо на першому етапі Кубка світу наша біатлоністка фінішувала другою в спринті, то в італійських горах показала такий самий результат у гонці переслідування.

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА | ДП «ЗАВОД ІМЕНІ МАЛИШЕВА» ВІДНОВЛЮЄ СПАРТАКІАДИ

НЕ ВИРОБНИЦТВОМ ЄДИНИМ...

Упродовж багатьох років трудовий колектив ДП «Завод імені Малишева» не замикався на суто виробничих питаннях: одне з чільних місць посідала й громадська робота, і як її незмінна частина – спортивне життя. Керівництво, профспілковий комітет завжди багато уваги приділяли фізичному вихованню трудівників заводу, проведенню масових спортивних заходів, тож із часом фізкультура і спорт міцно увійшли у побут заводчан, стали нагальною потребою, важливим засобом виховання міцних, загартованих і життєрадісних людей.

О. ІЛЛЯШЕНКО

голова Ради молоді ДП «Завод імені Малишева», спеціально для «ПВ»

ти трудящих до систематичних занять фізкультурою і спортом.

Учасники спартакіади виборювали першість у восьми видах програми, до якої увійшли міні-футбол, волейбол, баскетбол, шашки, шахи, настільний теніс, доміно, грія. Загалом у змаганнях узяли участь 80 команд і понад 300 учасників. Розігрувалася першість як в командному, так і в особистому заліку.

Варто відзначити активну участь як у змаганнях, так і в проведенні спартакіади актив Ради молоді, фізкультурні колективи філії «Агрегатний завод», механоскладальні цехи (200, 430), складально-зварювальний цех 210, відділи головного енергетика, відділ кадрів.

Усі змагання проходили в дружній обстановці. Пе-

реможців кожного виду спорту нагороджували дипломами на апаратних засіданнях профкому. А підсумки спартакіади було підбито 26 грудня 2012 року. Перше місце посіла команда «Агрегатний завод», яку було нагороджено дипломом першого ступеня, перехідним кубом і грошовою премією 1000 грн. Друге місце дісталось «дизелістам» (цех 430), третє місце посіла команда складально-зварювального цеху 210. Не оминули увагою й організаторів спартакіади, яких теж відзначили в постанові профкому.

Колектив профкому по-

дякував трудовому колективу підприємства за плідну працю та активну участь у житті заводу, побажав трудівникам спортивної удачі й нових перемог. Окремо було зазначено, що, попри чималі труднощі, колектив заводу повинен успішно вирішувати поставлені завдання – на виробництві чи у спорті.

Загалом спартакіада залишила по собі безліч приємних спогадів, незабутніх емоцій, перемог і прагнення до підкорення спортивних вершин. Наразі на порядку денному – обмін думками щодо організації спартакіади–2013.

коротко

БІАТЛОН

НАЙКРАЩИЙ РЕЗУЛЬТАТ ЮНІОРІВ

В австрійському місті Обертіллах, де проходив юніорський чемпіонат світу, збірна України здобула 5 медалей. Це найкращий результат українців на юніорських чемпіонатах світу. Досі максимумо наші юніори здобували по чотири медалі (у 2005 і 2012 роках).

Першим медальним стартом для українців виявилася індивідуальна гонка на 10 км, на якій наші дівчата здобули «срібло» й «бронзу». Жодна з 89 учасниць старту протоколу не обійшлася без штрафних хвилин, які додаються до результату спортсменки за кожен допущений промах на стрільбі. І наші Юлія Журавок та Анастасія Меркушина «розбили» не всі мішені, але швидкість, яку продемонстрували дівчата на дистанції, дали їм змогу піднятися на другу та третю сходинку п'єдесталу пошани в слід за росіяночку Ульяною Кайшевою. Бронзову нагороду до скарбнички збірної Украї-

ни в індивідуальній гонці на 12,5 км поклав Антон Мигда, який на чотирьох вогневих рубежах припустився лише одного промаху. Ще дві медалі здобули наші естафетні команди. Трійка у складі Юлії Журавок, Анастасії Нічипоренко та Анастасії Меркушиної зійшла на другу сходинку п'єдесталу пошани. А згодом «срібло», як і їхні молодші подруги по збірній, завоювали юніорки. Юлія Бригинець перадала естафетуостою, Алла Гіленко на своєму етапі фінішувала другою, а Ірина Варвинець утримала цю позицію, відтак у підсумку наша команда фінішувала другою.

ОЛІМПІЗМ

ХТО ПОІДЕ ДО БРАШОВА

Визначився остаточний склад української команди, яка братиме участь у XI зимовому Європейському юнацькому олімпійському фестивалі, який прийматиме румунський Брашов.

Гірськолижники та сноубордисти боролися за путівку на змагання згідно з міжнародним рейтингом станом на початок лютого, а для фігурістів відбірковою була національна юніорська першість, повідомляє офіційний сайт НОК. Тож на гірськолижний схил Брашова вийдуть учасниця І зимових Юнацьких Олімпійських ігор–2012 Анастасія Горбунова, а також Ольга Книш, Ігор Гам і Владислав Некрутенко. У змаганнях сноубордисти виступатимуть Євген Гулій, Григорій Лопушняк, Владислав Кашпур, Олек-

сандра Мальована та Тетяна Копчак. У турнірі з фігурного катання змагатимуться Марія Гаврилова та Ярослав Паніот, який здобув «срібло» на І Юнацьких Олімпійських іграх–2012 в Інсбруку. Нагадаємо, що в програмі ЄЮОФ розігруватимуться комплекти нагород у восьми видах спорту: гірських лижах, біатлоні, лижних перегонях, стрибках на лижах із трампліна, сноубордингу, фігурному катанні (одиночники), хокеї та шорт-треку. 33 юних олімпійці України змагатимуться у всіх видах програми, крім хокею.

ФУТБОЛ | ЄВРОПОЛ РОЗСЛІДУЄ РЕЗУЛЬТАТИ СОТЕНЬ МАТЧІВ

«ДОГОВІРНІ» СКАНДАЛИ ТРИВАЮТЬ

Континентальний футбол опинився на межі грандіозного скандалу: Європол підозрює в маніпуляціях організаторів близько 380 ігор.

Європейське поліцейське агентство Європол має підстави розслідувати обставини проведення близько 380 футбольних матчів, оскільки не виключено, що про їх результати домовлялися заздалегідь. Як заявив на прес-конференції в Гаазі голова Європолу Роберт Уейнрайт (інформує агентство дра), маніпуляції здійснювалися на небажаному досі рівні. Під підозрою потрапили зустрічі кваліфікації чемпіонатів світу та Європи, дві зустрічі Ліги чемпіонів і кілька топ-ігор у національних чемпіонатах. Агентство SID звертає увагу на те, що,

за даними Європолу, у змові брали участь 425 гравців і суддів, а також інші офіційні особи. Завдяки маніпуляціям шахраї заробили близько 8 мільйонів євро. Близько 2 мільйонів було витрачено на підкуп гравців і суддів. Максимальна сума хабара сягає близько 140 тисяч євро, інформує BBC. Правоохоронці підозрюють, що організацією договірних матчів у Європі займався злочинний синдикат з Азії. Його діяльність зафіксовано в 15 країнах, близько 50 осіб уже заарештовано за підозрою в причетності до цієї діяльності.

Причому в центрі уваги правоохоронців опинилися ігри на найвищому рівні – від матчів Ліги чемпіонів до поєдинків відбірних циклів чемпіонатів світу та Європи.

ТРИМАЙТЕ ГАМАНЦІ ПОДАЛІ ВІД ПАПУГ!

Інцидент стався, коли 52-річний Пітер Ліч вийшов зі свого фургона помилуватися видами і зробити кілька фотографій. У відкрите вікно машини влетів птах, якого турист встиг сфотографувати, щось схопив і стрімко вилетів геть.

Коли турист повернувся до фургона, він зрозумів, що здобичкою кеа став його гаманець, де знаходилися всі гроші, які він узяв у подорож Південним островом. Ліч звернувся в поліцію, де розповів про свою біду. Співро-

бітник правоохоронних органів спочатку був дуже серйозним, але потім попросив у жертви пограбування дозволу на те, щоб посміятися над ситуацією. Папуги кеа виростають приблизно до 45 сантиметрів і важать біля кілограма. Ці птахи подобаються туристам, адже вони не бояться людей. Проте місцеве населення не надто прихильно до них через те, що вони псують машини та рюкзаки.

У Новій Зеландії папуга кеа поцупив у туриста з Шотландії 700 фунтів стерлінгів.

УКРАЇНСЬКІ ДИЗАЙНЕРИ ВІЗЬМУТЬ УЧАСТЬ В LONDON FASHION WEEK

Українські дизайнери вирушають на лондонський Тиждень моди, де вони продемонструють свої роботи вимогливій публіці.

17 лютого на London Fashion Week відбудуться покази Vivienne Westwood, Topshop Unique, Mary Katrantzou, Jonathan Saunders, а також українських дизайнерів Yasya Minochkina, Anna October, Paskal і Ann Kolomoets. Усі вони в рамках дефіле будуть демонструвати свої капсульні колекції сезону осінь/зима 2013–2014.

18 лютого до них приєднаються ще п'ять дизайнерів: Ksenia Schneider, Abracadabra, Bekh, Zinaida Lihacheva і Sasha Kanevski.

Усі українські дизайнери були відібрані директором Fashion Scout London і Graduate Fashion Week Мартіном Робертсом.

Також у голосуванні брала участь зібрана ним комісія, куди ввійшли представники американських і британських видань Vogue, Selfridges і Daily Telegraph.

ДОЗВІЛЛЯ

ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА ПРОФСПІЛКОВИХ ВИДАНЬ НА 2013 РІК

Вартість передплати на 2013 рік не збільшилася і становить:

- газети «Профспілкові вісті» – 148,44 грн (передплатний індекс – 22152),
- журналу «Бібліотечка голови профспілкового комітету» – 65,64 грн (передплатний індекс – 22909).

ГОРОСКОП

11 – 17 лютого

ОВЕН
Уважніше погляньте на тих, хто вас дратує. Спробуйте розібратися в своїх почуттях і знайти причину такого неприязня. Будьте розсудливим.

ТЕЛЕЦЬ
Чудовий тиждень для тих, хто вирішив нарешті розібратися з вантажем минулого. Саме час прийняти рішення, яке допоможе вирішити складну для вас ситуацію.

БЛИЗНЮКИ
Вам варто покірливо поглядати про здоров'я. Ваша нервова система потребує уваги та турботи.

РАК
Наразі ви потребуєте спокійного і виваженого ставлення до подій. Якщо ви роздратовані, агресивні і відчуваєте втому, це означає, що вам потрібен відпочинок.

ЛЕВ
Вас мають зацікавити низка проєкти, запропонованих вашим оточенням. Один з них дійсно вартий того, щоб його розглянути. Намагайтеся бути об'єктивним.

ДІВА
Слушний час для того, щоб навести лад у фінансових документах. Ніхто, крім вас, не здатен виявити там низку неточностей.

ТЕРЕЗИ
Цей тиждень проведіть в оточенні рідних та близьких людей. Звичайно, час від часу вас турбуватимуть робочі моменти, проте сім'я не повинна від цього страждати.

СКОРПІОН
Більше уваги приділіть стосункам з близькими. Вони здатні пробачити вам усе, що завгодно, крім байдужості.

СТРЕЛЕЦЬ
Чудовий час для того, аби здійснити омріяні зміни в своєму житті. Досить марити – ви здатні на більше. Просто повірте в себе і пряуйте до мети.

КОЗЕРІГ
Зверніть увагу на фінанси. Якщо у вас є глобальні плани щодо весни й літа, до них слід підготуватися. Є сенс затягнути пасок, аби втілити в реальність свою давню мрію.

ВОДОЛІЙ
Не поспішайте іспалювати мости, навіть якщо вам цього дуже хочеться. Потерпіть трохи, адже незабаром ситуація зміниться на краще.

РИБИ
На вас очікує напрочуд динамічний тиждень. Тож стрясів вас не уникнути, адже ви будете потрібні всім і одразу.

Спіймав коту облизня...

Фото Ніни ЛІЩУК

КАЛЕНДАР ЗНАМЕННИХ І ПАМ'ЯТНИХ ДАТ 8–14 ЛЮТОГО

8 – 185 років від дня народження Жюль Верна (1828–1905), французького письменника

9 – Міжнародний день стоматолога
230 років від дня народження Василя Жуковського (1783–1852), російського поета, перекладача

10 – 240 років від дня народження Василя Каразіна (1773–1842), українського вченого, винахідника, засновника Харківського університету (1805)

11 – 115 років від дня народження Бертольда Брехта (1898–1956), німецького письменника, театрального і громадського діяча

13 – 140 років від дня народження Федора Шалєпіна (1873–1938), російського співака

130 років від дня народження Євгена Вахтангова (1883–1922), російського режисера, актора, педагога

110 років від дня народження Джорджа Смієна (1903–1989), французького письменника

14 – День Святого Валентина (свято закоханих)

200 років від дня народження Олександра Даргомижського (1813–1869), російського композитора

День комп'ютерника

СКАНВОРД

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, вирікйте його по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», майдан Незалежності, 2, м. Київ, 01012 або profvisti@ukr.net.

Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – піврічна передплата на газету «Профспілкові вісті».

ВІТАЄМО Марину Гладченко з м. Нової Каховки Херсонської обл., яка правильно розгадала сканворд у № 5.

До уваги переможців конкурсу! Щоб отримати піврічну передплату на газету «Профспілкові вісті», необхідно подати до редакції копію ідентифікаційного коду, а також вказати домашню адресу й поштовий індекс.

Відповіді на сканворд, надрукований у № 5

З В О Р И Ш В К В Е М Л Я
А О П Р Е Р Е Ш Е В Я
Л К У Н Г П Л Т Т А К С А
О Р Д Л А Р Е Ш Е В Я
О В Ш М С В А С Л Р Е К С
С А М К А П С У В А Р К А О
Т П Р Е Й Х А Ь О Ч И Ш
Г О К А О С У Д Ю К А П Ш
І Ш В Е Л Е С М А Й Н О Б Р І
П Е У Л М А Р І А Ф О Р Е І Н
К П О Ч Т М А Г О Н А Г І Я
Р Е І Н Л А В А Л О
С И І Д К Р І В З Ж Е Р І Р
К О М А Н А Н Т С А Н Д

Правильна відповідь – «Кривлянина».

Значення вирази	Кисло-солоний смак	Гра у дамки	Зразок, незрозумілий довод	Давній розрив	Поправити	Ті, що перебувають у розриві	Сте за-вбільши десь	Ліжко дає ля	Має дару свату	Те саме, що вивести порів	Що означає за словом «підля»? (2)	Немає особи (жінки, в'язь)
Тепло або холодно	Чашки, ложки, виделки, тарілки	Замовити	Розривок	Варіати	Дитя пильна	Віконт	Майбутній	Менш творчий	Нормальні	Даний	Губити	
Вігдаль	Кора	Літне свято	Літні	Місця	Сторона	Пірок	Митральний	Розривок	Розривок	Губити	Ланцюг	Тенор
Помилка	Зборити	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній
Життя	Розривок	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний
Шпана	Місто	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний
Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній
Шпана	Місто	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний
Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній
Шпана	Місто	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний	Політний
Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній	Літній